

Stramamöte

26-03-31

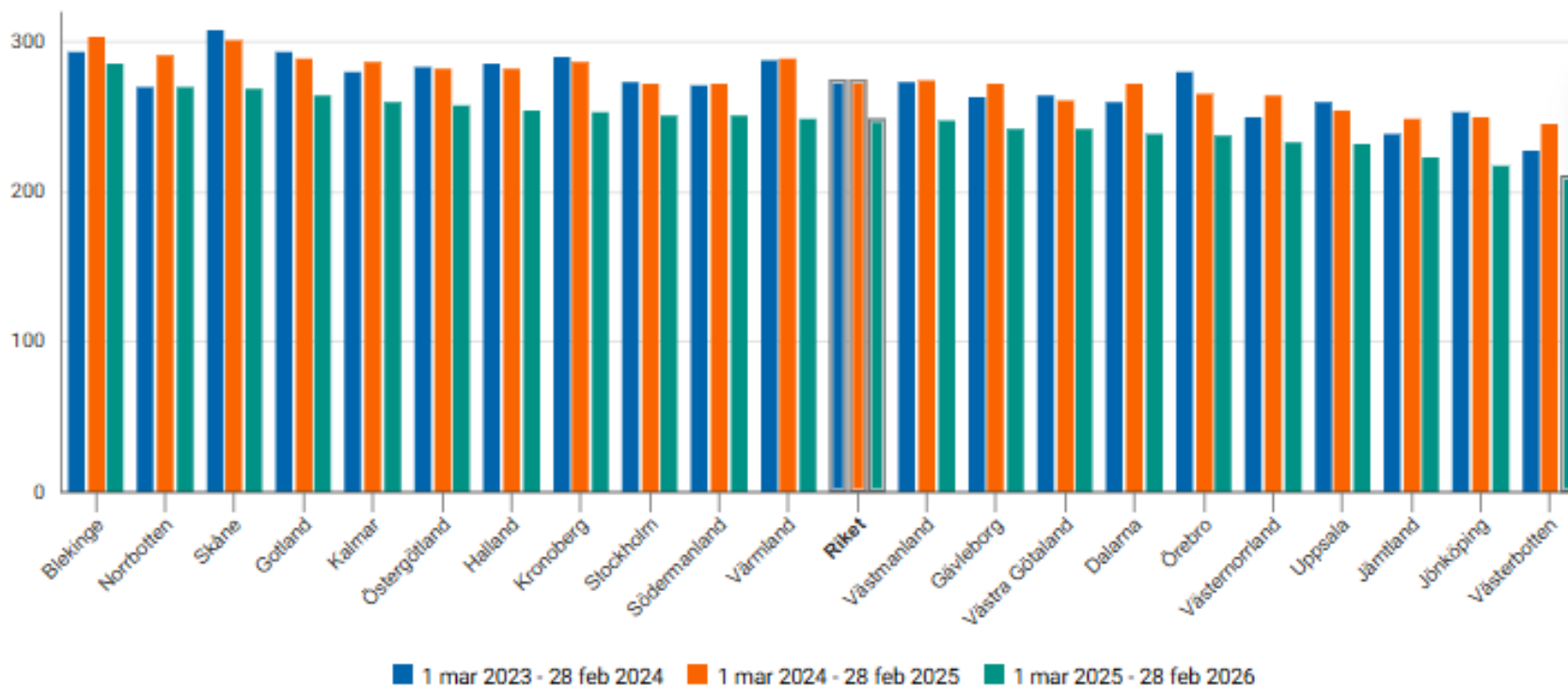
Agenda 2026-03-31

- Val av sekreterare
- Primärvårdstrama
- Slutenvårdstrama
- Mikrobiologen
- Läkemedel
- Tandvård och Veterinärstrama
- Kommunikation
- Nyheter från Nationella Strama
- Antibiotikasmart Sverige
- Utbildningar
- Övriga frågor
- Nästa möte

Försäljning efter region och löpande 12-månadersperiod. Recept per 1000 inv, J01 exkl metenamin

Recept per 1000 inv.

REGION
Västerbotten

PERIOD
1 mar 2025 - 28 feb 2026

211,15
Recept per 1000 inv.

Vid en jämförelse av den senaste 12-månadersperioden (mar 2025 – feb 2026) med den dessförinnan (mar 2024 - feb 2025), har antibiotikaförsäljningen på riksnivå minskat med 9 % och ligger på 249 recept per 1000 invånare

Årsrapport utskickad till HC

Antibiotikaförskrivning i Västerbotten 2022 (recept/1000inv/år)

Statistiken bygger på recept som hämtats ut på apotek av invånare i Västerbotten under 2025 enligt Diver.

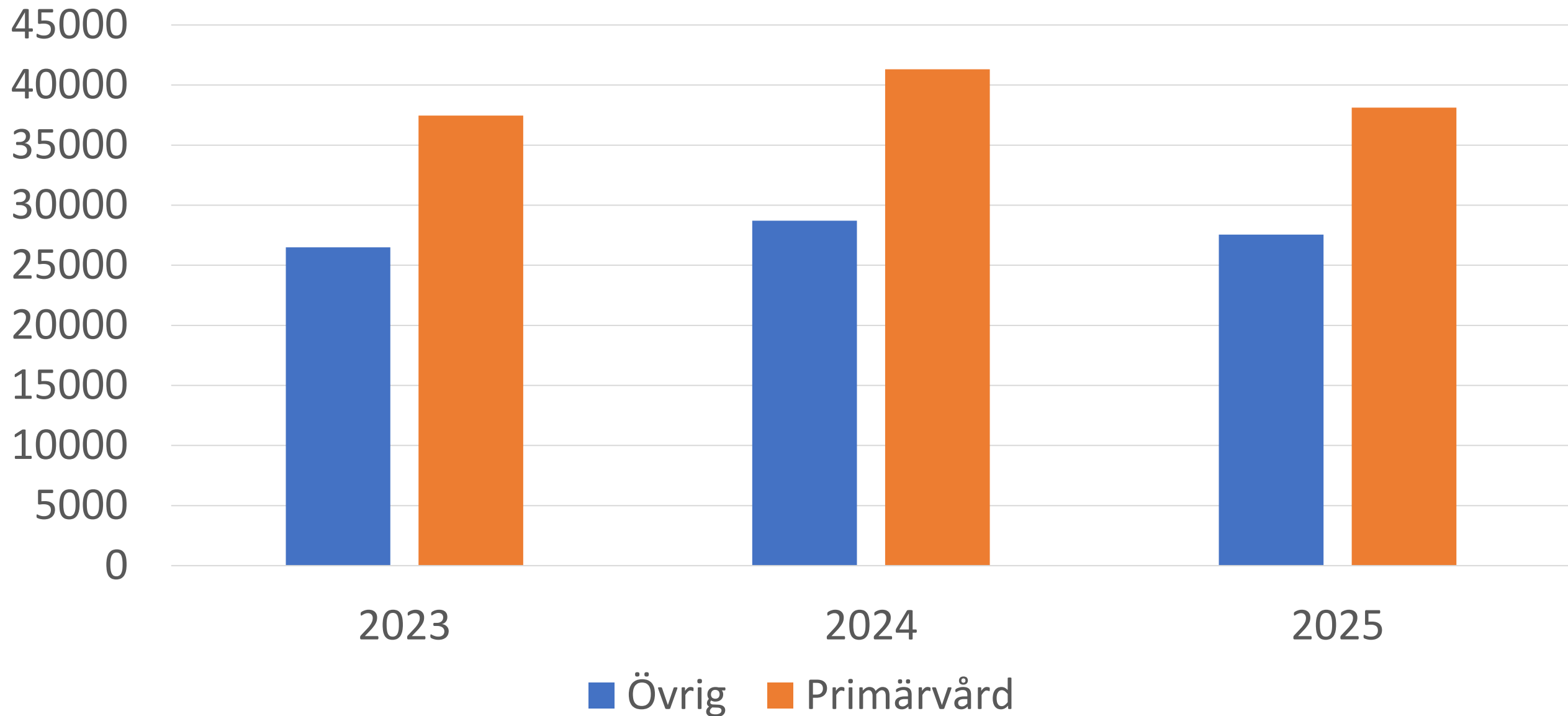
 Förskrivning från egen hälsocentral

 Förskrivning av andra till resp hälsocentrals listade patienter

För några läkemedel (främst de med liten volym) kan det se ut som negativ förskrivning. Det ser ut så om hälsocentralen har skrivit ut mer av läkemedlet till andra än sina egna listade patienter än vad andra har skrivit ut till hälsocentralens listade patienter.

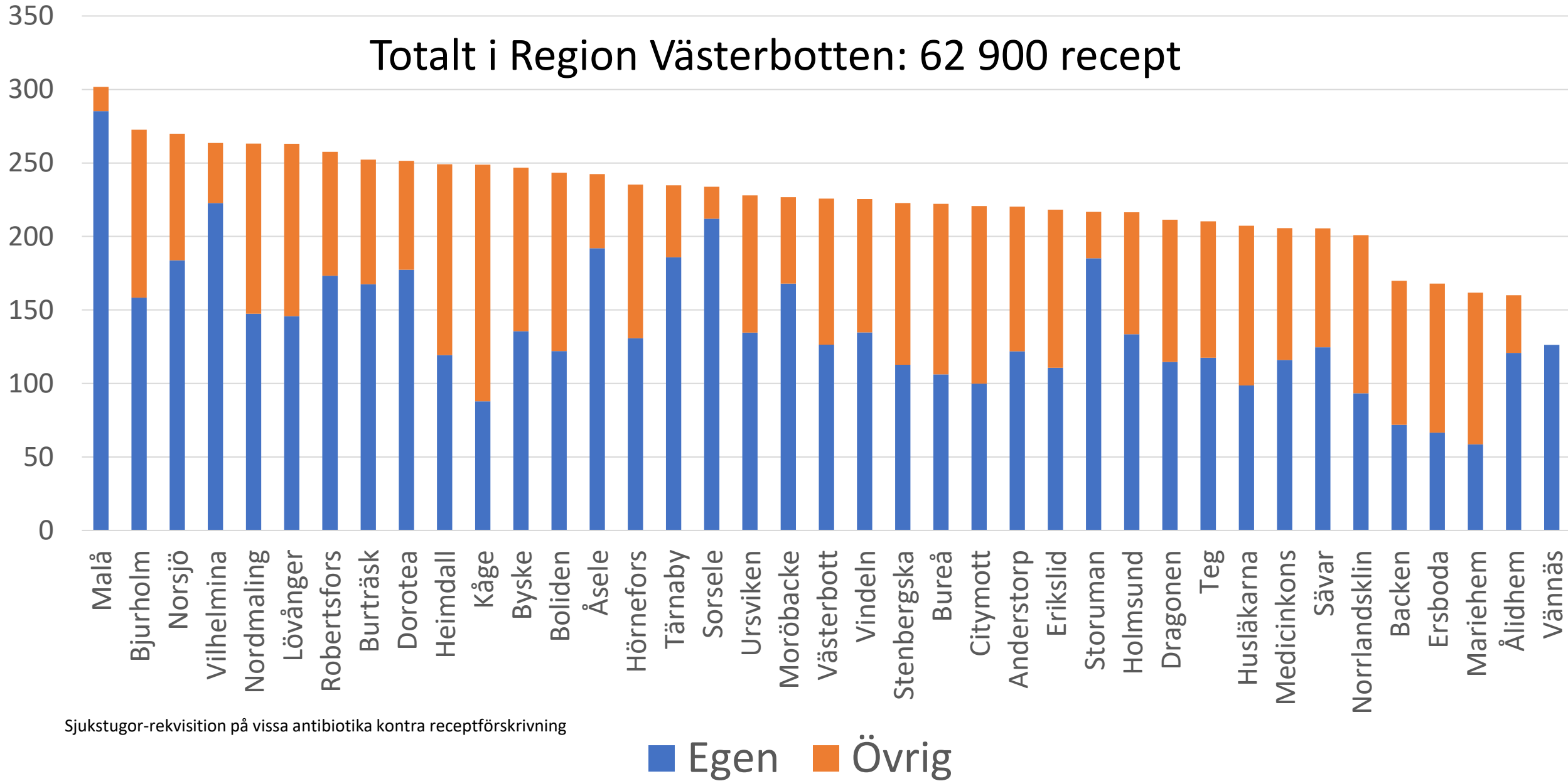
För Vännäs finns felaktigheter i grundstatistiken i Diver för 2025, varför det som andra förskrivit till Vännäs patienter inte är medtaget.

Antal recept på antibiotika 2023-2025 från primärvård resp övrig förskrivning

Antibiotika (exkl Hiprex) 2025 (recept/1000inv)

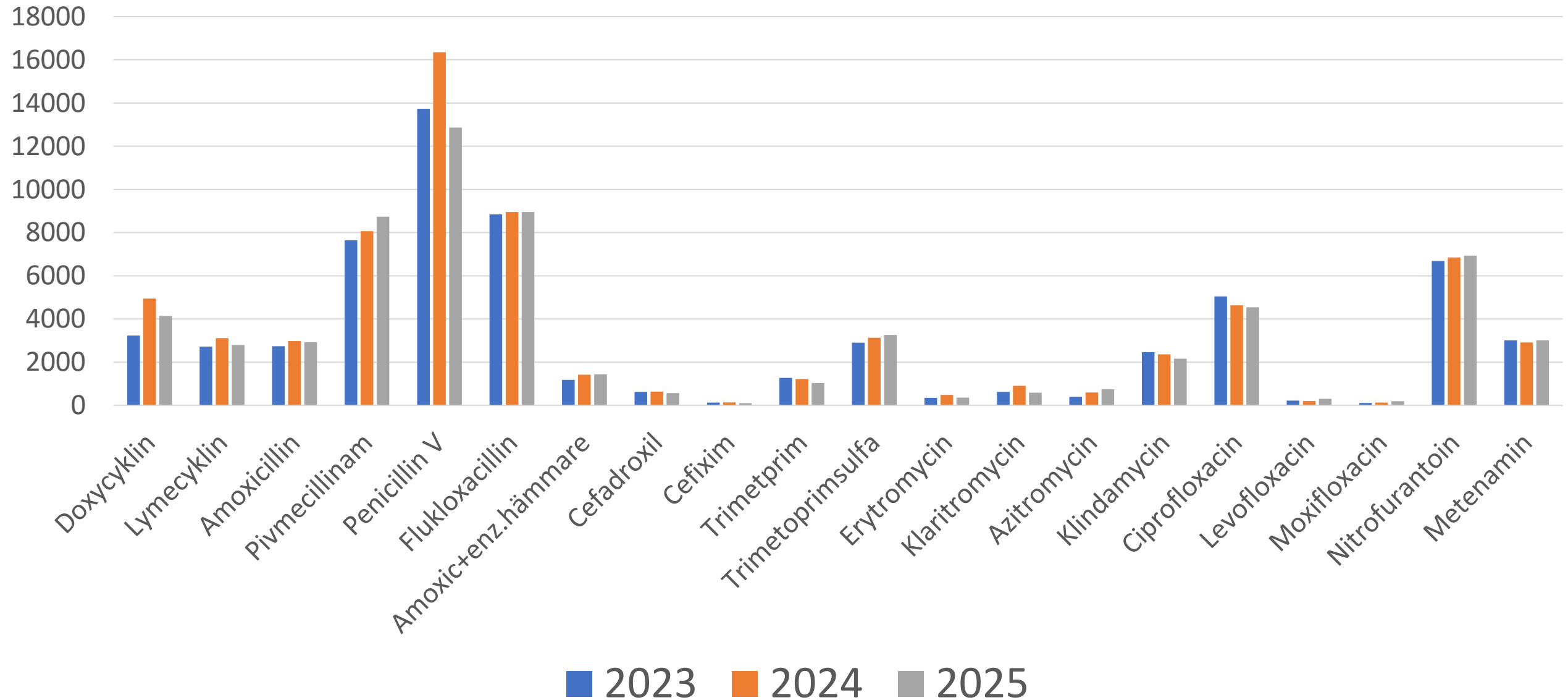
Totalt i Region Västerbotten: 62 900 recept

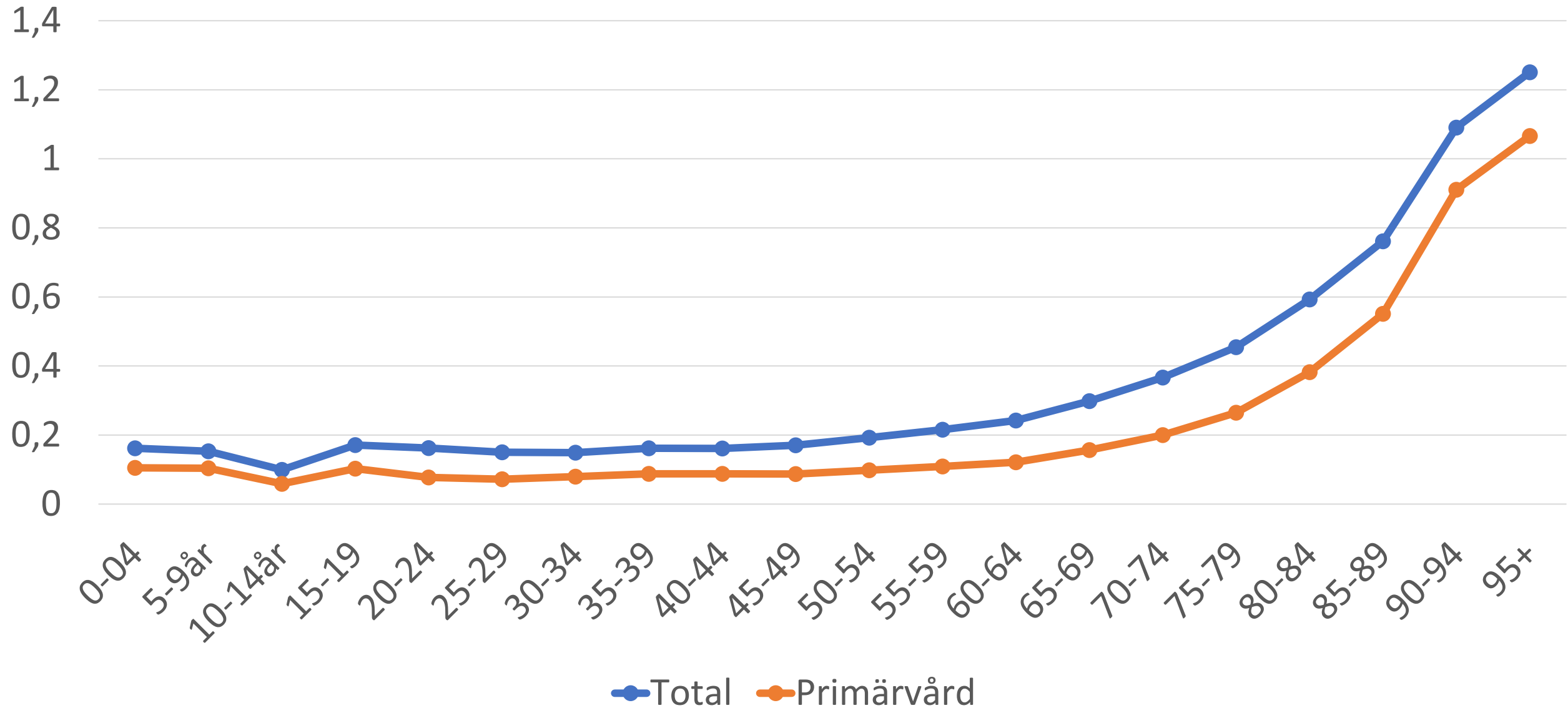
Sjukstugor-rekvisition på vissa antibiotika kontra receptförskrivning

Antal recept på antibiotika 2023-2025

Alla förskrivare

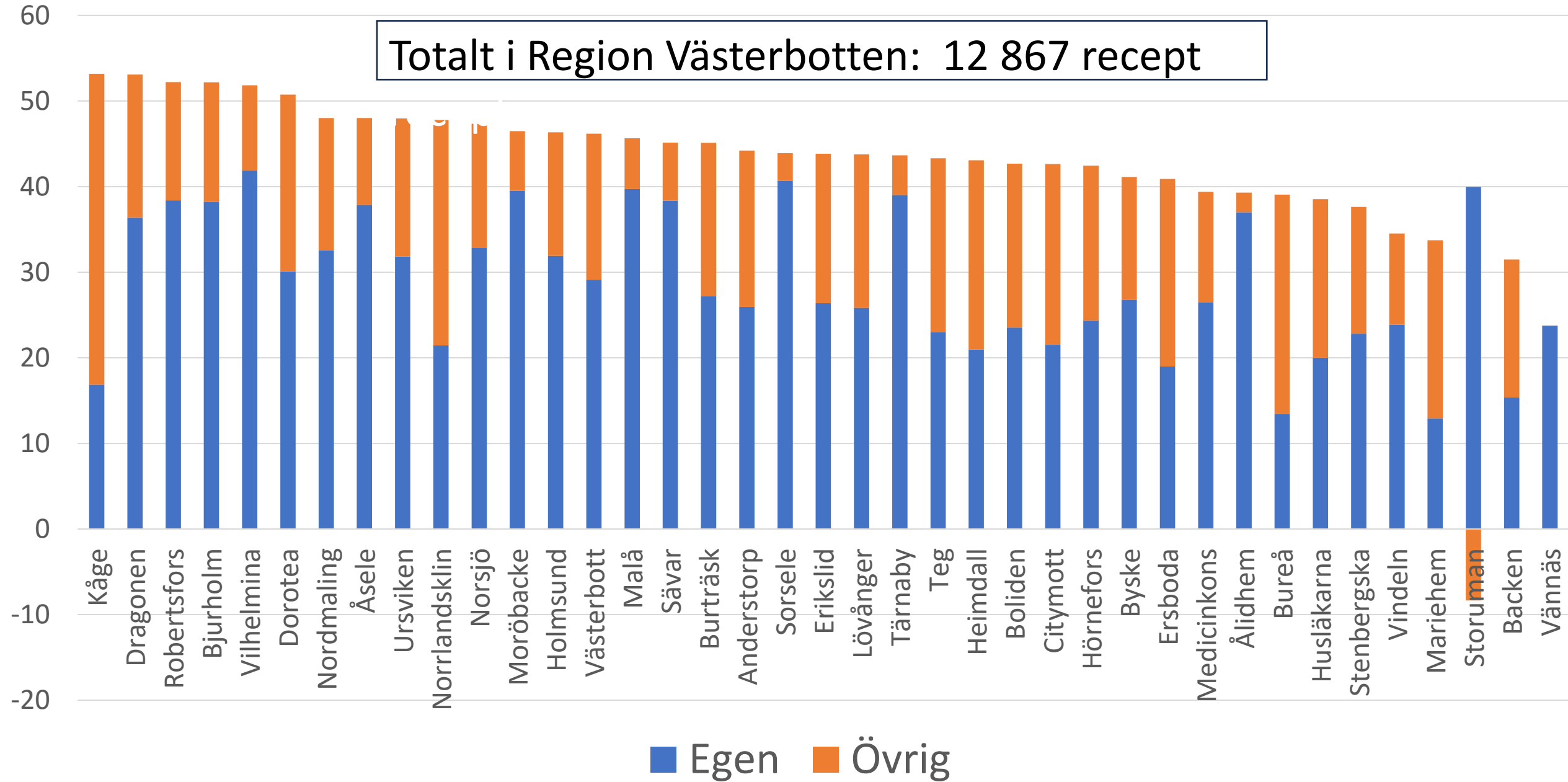

Antal antibiotikarecept per individ i respektive åldersgrupp RV 2025

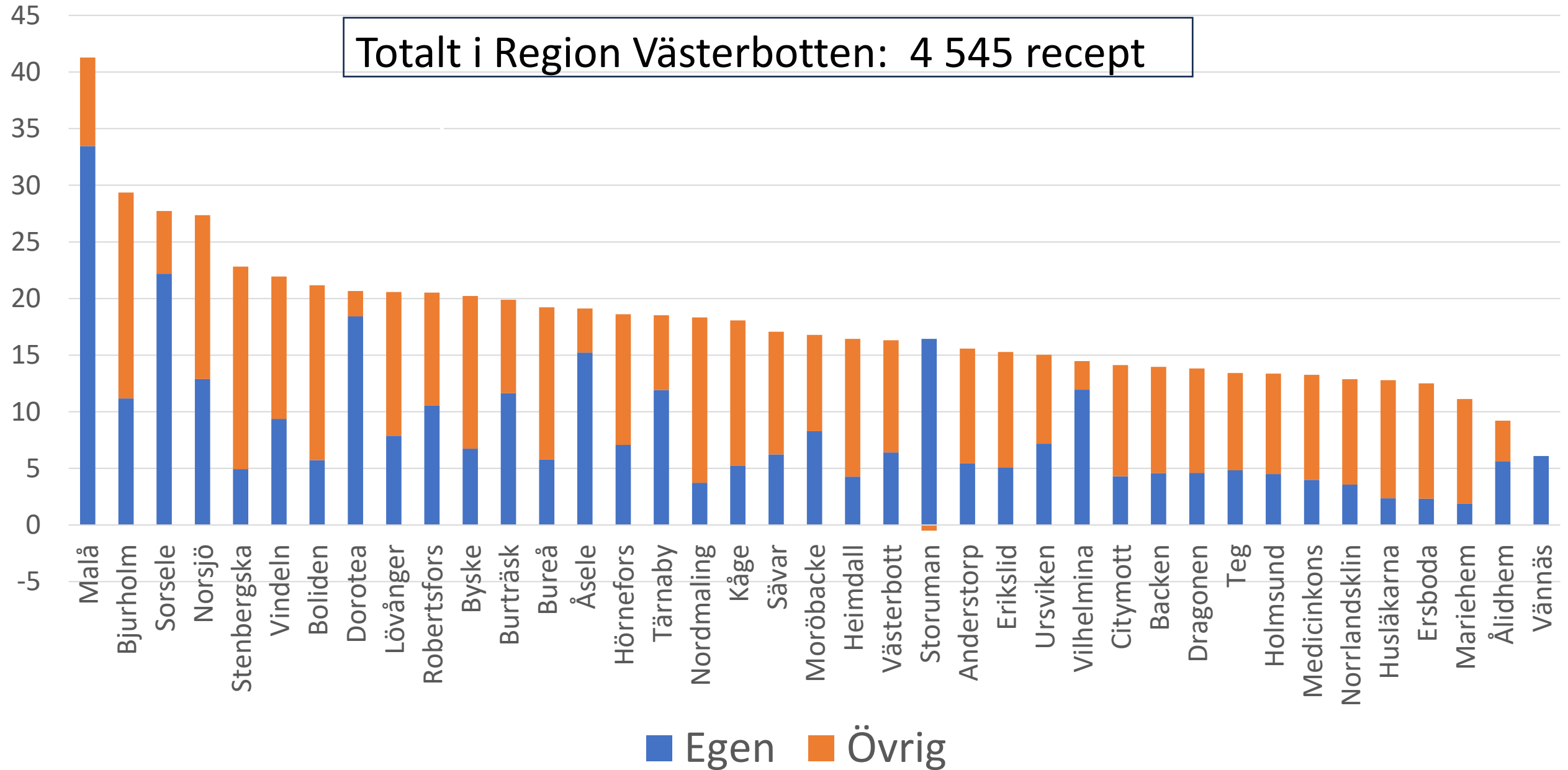
Penicillin V 2025 (recept/1000inv)

Totalt i Region Västerbotten: 12 867 recept

Ciprofloxacin 2025 (recept/1000inv)

Totalt i Region Västerbotten: 4 545 recept

Program stramautbildning primärvården Lycksele

Plats: Lokal Fjällvråken, Lycksele sjukhus

Datum: 2026-03-17.

Tid: 09.30 Börjar med fika och programmet startar 09.45. Dagen slutar 15.30

Start med fika 09.30 och programmet startar 09.45

- Vad är strama (TT)
- Aktuellt resistensläge (AW)
- Antibiotika och terapirekommendationer (interaktiva patientfall) (AW/JB)
- Antibiotikaallergi (interaktiva patientfall) (JB)

Lunch 12-13

- Primärvårdskvalité i praktiken-workshop (TT/AK)

Fika 14.00-14:20

- Vårdhygien en del av stramaarbete (interaktiva patientfall (AW/HS)
- Bli en antibiotikasmart hälsocentral-vad innebär det? (TT)
- Summering av dagen

Föredragshållare

(AW) Andreas Winroth, Överläkare Vårdhygien

(AK) Anna Kauppi, Sjuksköterska, Smittskydd

(JB) Jens Backman, Biträdande Överläkare Infektionskliniken, Vårdhygien

(TT) Therese Thunberg, Överläkare Infektionskliniken, Biträdande smittskyddsläkare

(HS) Helena Ström, Sjuksköterska, Vårdhygien, Lycksele

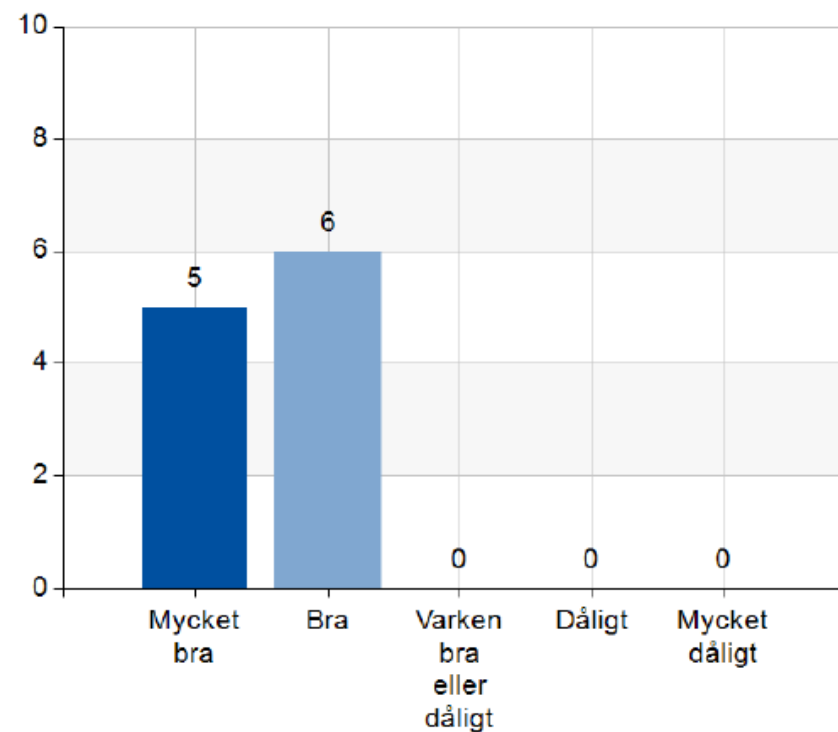

1. Motsvarade dagen dina förväntningar?

Namn	Antal	%
Mycket bra	5	45,5
Bra	6	54,5
Varken bra eller dåligt	0	0
Dåligt	0	0
Mycket dåligt	0	0
Total	11	100

Svarsfrekvens

100% (11/11)

Material UVI-smart

På smittskyddets hemsida samlas det material som ingår i UVI-smart. Materialet går att skriva ut för den som önskar eller kan beställas via

smittskydd@regionvasterbotten.se

Antibiotika och resistent bakterier

Sexuellt överförbara infektioner

Skydda dig själv och andra mot vinterns smittor

UVI-smart

Skärmbild på smittskyddets hemsida

Konceptet UVI-smart

UVI-smart är ett samlat koncept i arbetet mot att förebygga uppkomst av urinvägsinfektion hos brukare på särskilda boenden för äldre och det är också en del i att använda antibiotika endast när det gör nytta. Konceptet kan också användas av hemsjukvårdsgrupper.

UVI-smart är framtaget i samarbete med strama, smittskydd och vårdhygien i Västerbotten.

Urinvägsinfektion hos äldre

– vägledning och tips till dig som sjuksköterska (film)

Information om

- prevention mot uvi på säbo
- asymtomatisk bakteriuri
- urinvägskateter och bakterier i urinen
- Symtom på uvi
- UVI-kortet
- HALT-mätning
- Antibiotikasmart äldreomsorg

Filmen är 10 minuter och ses med fördel tillsammans med sjuksköterskekollegor för diskussion

Urinvägsinfektion hos äldre

Hur veta och vad göra? (film)

Riktat sig till personal på säbo och innehåller information om

- antibiotikaresistens
- kroppens normalflora och dess betydelse
- bakterier i urinen – vad betyder det?
- urinvägskateter
- tecken på urinvägsinfektion
- Riskfaktorer för urinvägsinfektion
- Antibiotikasmart

Urinvägsinfektion hos äldre
-hur veta och vad göra?

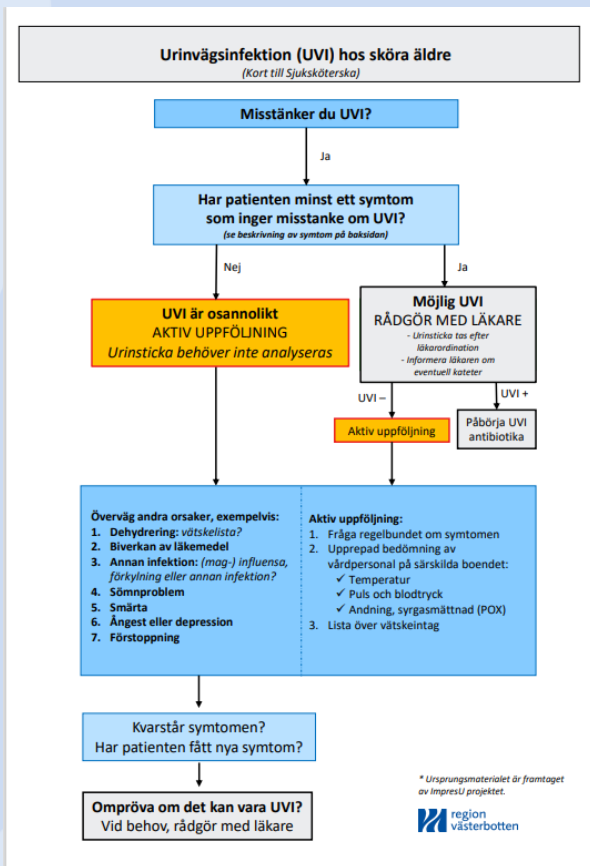

Therese Thunberg
Infektionsläkare, biträdande Smittskyddsläkare
Stoma/Västerbotan

Filmen är 8 minuter lång. Sjuksköterska visar den för personalen på säbo på till exempel arbetsplatsträff och diskuterar det sedan tillsammans

UVI-kortet

Grafiskt beslutsstöd – finns både för sjuksköterskor och för läkare

(Kort till Sjuksköterska)

Symtom som kan vara UVI
Patienter utan kateter: uppmärksamma symptom från urinvägarna, allmänna infektionssymtom och andra viktiga symptom.
Patienter med kateter: var särskilt uppmärksam på allmänna infektionssymtom.

Symtom från urinvägarna:	Allmänna infektionssymtom:	Andra viktiga symptom:
1. Sveda/obehag vid miktion	1. Feber*	1. Flanksmärta/stötömhet över njurloger
2. Täta trängningar	2. Frossa/skakningar	2. Smärta nedtill i buken
3. Frekventa miktationer (kissar ofta)	3. Delirium	
4. Nyttillkommen inkontinens		
5. Synligt var från urinrörsmynningen		

*Feber: Kroppstemperatur 38° eller högre vid upprepad mätning

Ospecifika symptom som (ensamt) inte talar för UVI

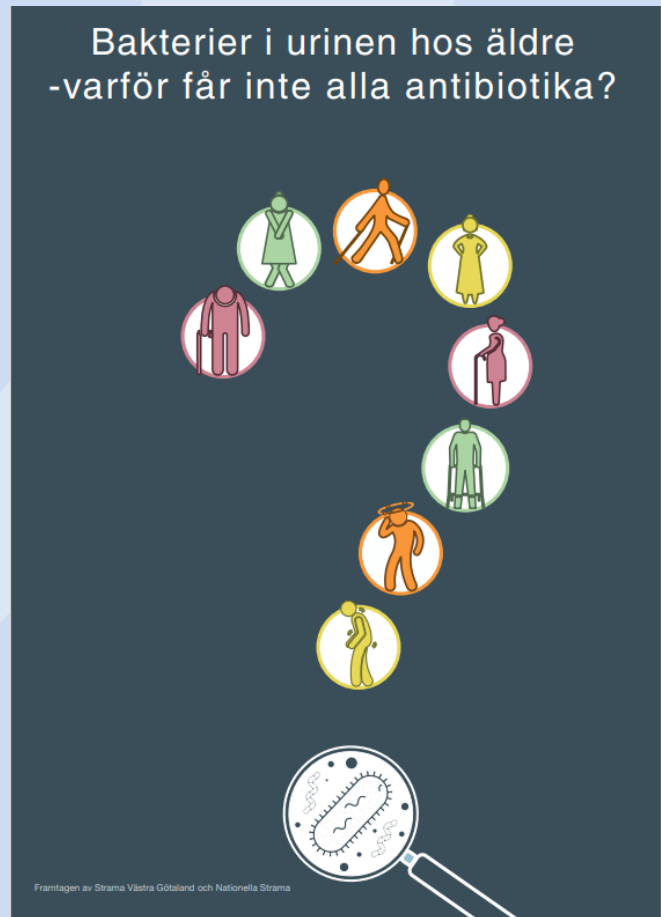
Urin	Andra symptom	Gastrointestinala symptom
1. Förändrad färg eller lukt på urinen	1. Allmän sjukdomskänsla	1. Aptitlöshet
2. Grumlig urin	2. Trötthet (ny/förvärrad)	2. Nedsatt vätskeintag
3. Makroskopisk hematuri (synligt blod i urinen)	3. Svaghet (ny/förvärrad)	3. Illamående (med eller utan kräkning)
	4. Yrsel (ny/förvärrad)	4. Diarré
	5. Synkope (svimning)	
	6. Försämrad funktionsförmåga (ADL)	Mentala symptom
	7. Minskad rörlighet	1. Är sig inte lik
Urogenitala symptom		2. Agitation/illska (ny/förvärrad) (ADL)
1. Skrotal smärta (smärta pungen)		3. Förändrat mentalt status såsom oro och förvirring (inte delirium)
2. Prostatasmärta		
3. Urinretention		
4. Nocturi (nattliga urinträngningar/blåstömning)		
5. Minskad urinproduktion		
6. Suprapubisk smärta		

Informationsblad till anhöriga

Informationsbroschyr som på ett enkelt sätt beskriver att det är vanligt med bakterier i urinen och varför det inte rutinmässigt ska behandlas.

Delas med fördel ut vid inskrivning på säbo eller inom hemsjukvård.

Förslag på införande av UVI-smart

Dokument som beskriver konceptet UVI-smart och i vilken ordning det kan införas på säbo eller inom hemsjukvård. Bra att involvera hygienombud om verksamheten har sådana.

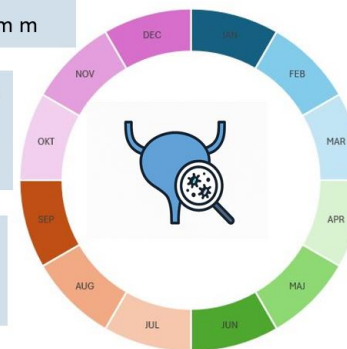
Bildstöd att visa personal

Utbildningsinsats UVI-smart

Steg 1: Sjuksköterska har genomgång filmer, UVI-kort m m

Steg 2: APT med filmvisning, diskussion i arbetsgrupper. Arbetssätt? Hygienombud med.

Steg 3: Informationsblad till anhöriga. Affisch upp

Steg 4: Utvärderingsfrågor tillsammans med arbetslaget
Vidare åtgärder, arbetssätt
Se filmerna igen?

Steg 5: Ordfläta på arbetsplatsträff

Steg 6: 12 månader, samma utvärdering igen, någon framtrörelse?

Strama Västerbotten
Samverkan mot antibiotikaresistens

region
västerbotten

Förslag på införande

Steg 1

Ansvarig sjuksköterska eller ansvariga sjuksköterskor på boendet ser tillsammans den utbildningsfilm som riktar sig till sjuksköterskor.

Sjuksköterskegruppen går tillsammans igenom UVI-kortet och pratar om hur det bäst kan nyttjas i verksamheten

Steg 2

På arbetsplatsträff (APT) eller motsvarande visar sjuksköterska utbildningsfilmen riktad till personal om urinvägsinfektioner och riskfaktorer;

På arbetsplatsträff eller motsvarande visar sjuksköterska utbildningsfilm för att gemensamt jobba vidare med prevention mot urinvägsinfektioner.

Steg 3

Vid inskrivning på SÄBO delas informationsbladet till anhöriga ut som beskriver varför bakterier i urinen inte är liktydigt med antibiotikabehandling.

Informationsbladet till anhöriga anslås på anslagstavla

Steg 4

Efter ca 3-6 månader gör både sjuksköterskegruppen tillsammans med arbetslaget (ysk, biträden, fysioterapeut) utvärderingsfrågorna. Resultaten bedöms av sjuksköterskegruppen som bedömer om det kan behövas andra åtgärder – kanske titta igenom utbildningsfilmerna igen?

Steg 5

Efter ytterligare ett par månader är uvi-ordflatan en punkt på en arbetsplatsträff

Strama Västerbotten

Samverkan mot antibiotikaresistens

Slutenvårdstrama

Möte 24/3:

DDD-statistik för antibiotika på sjukhus

Vilka mått borde vi ha på sjukhus?

- DDD – Defined daily dose
- PDD – Prescribed daily dose (uppdaterade svenska PDD?)
- DOT – Days of therapy
- LOT – Length of therapy

- Andel ab-behandlade
- Nämnare – per patient, vårddygn, vårdtillfällen m.m.
- Helst relaterat till ordinationsorsaker/diagnoser

Nätverksträffar

Mikrobiologen

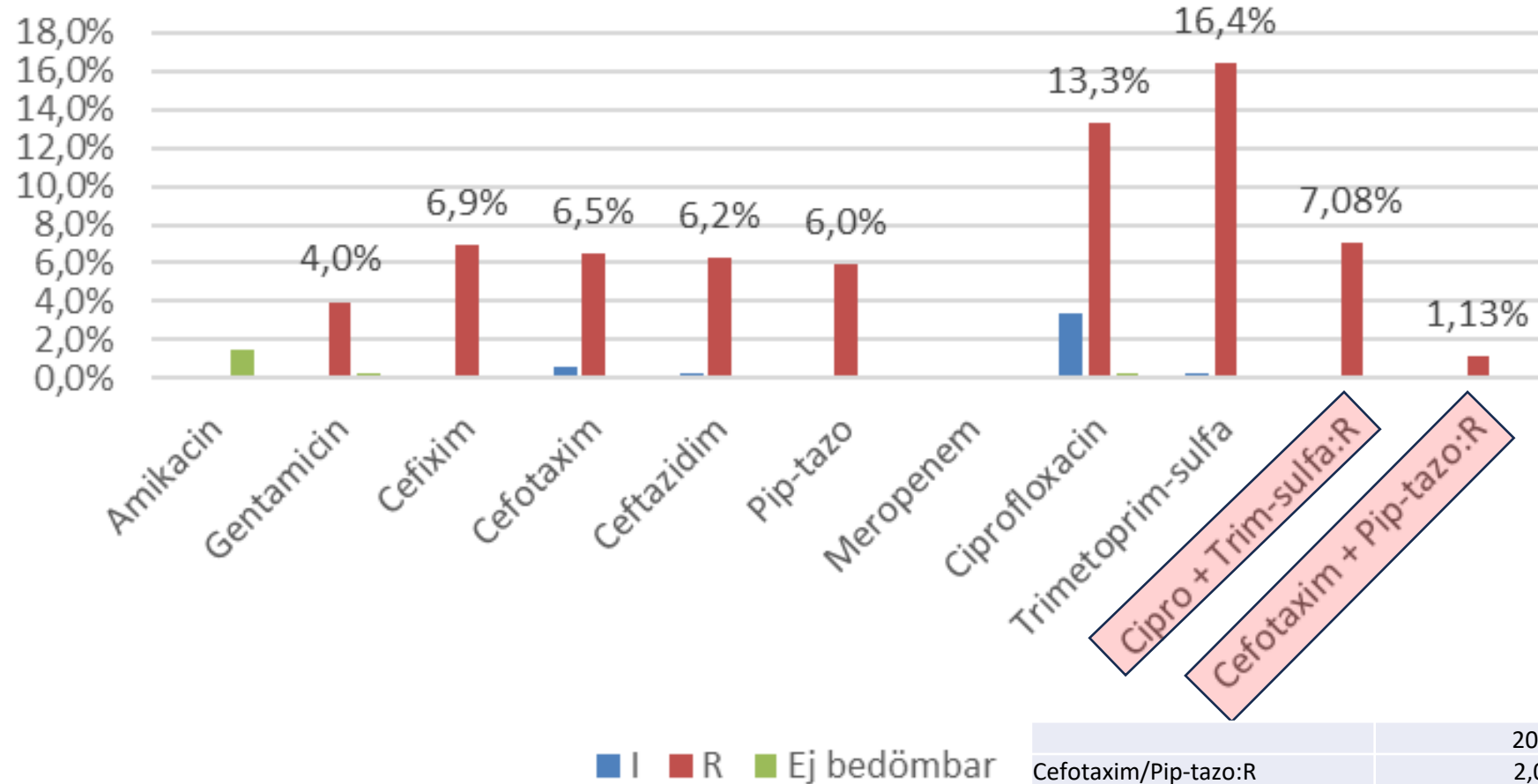
- Resistensdata

- Blododlingar: Upprepade fynd samma år av isolat med identiskt resistensmönster har tagits bort. Ett fynd/patient.
- Övriga odlingar: Dubletter har inte filtrerats bort.
- Utdrag ur Swedres-Swarm 2024 för jämförelse.

Ansvarig för uttagen statistik: Kerstin Granlund kerstin.granlund@regionvasterbotten.se

E coli blododling 2025 %R Antal prov: 353 st

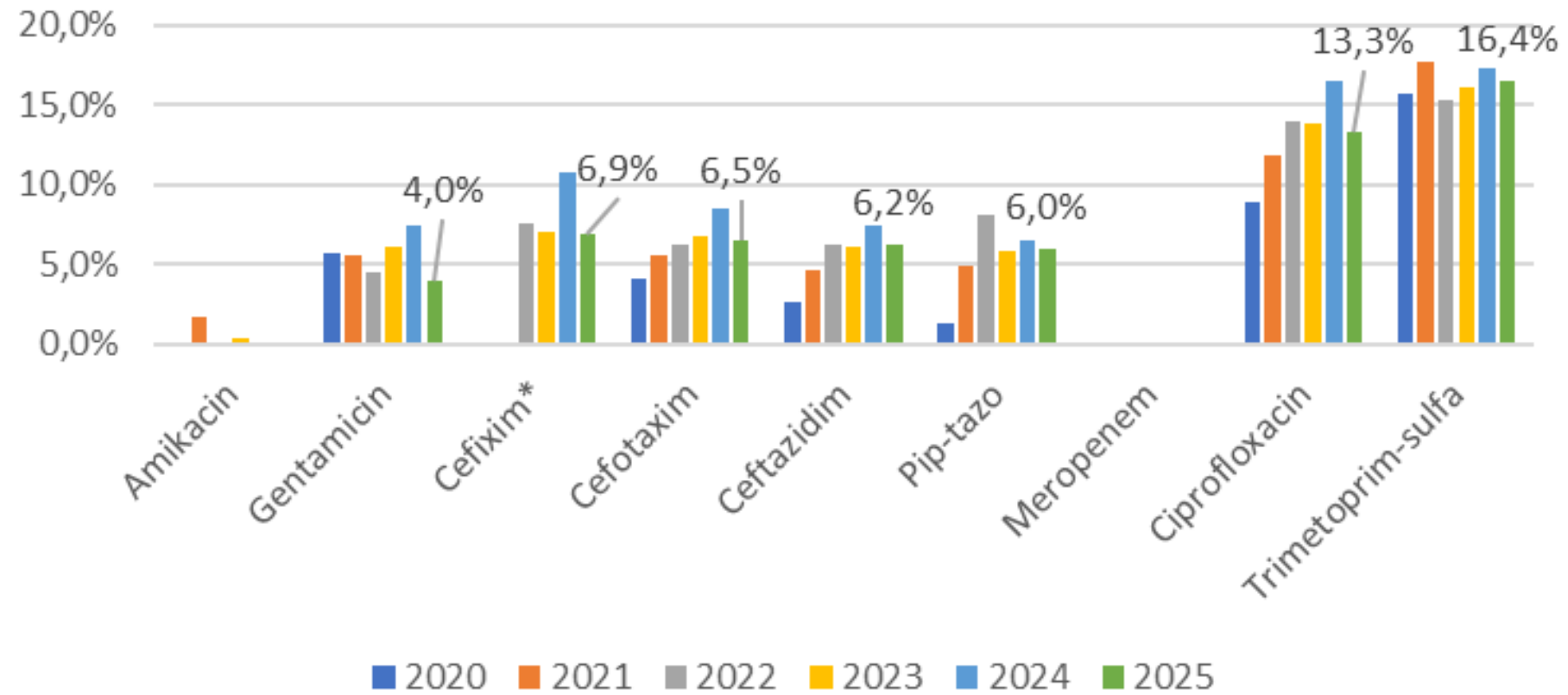
	2024
Cefotaxim/Pip-tazo:R	2,0%
Ciprofloxacin/Trim-sulfa:R	7,6%

Table 3.4. Proportion (%) of antibiotic resistant *E. coli* from blood or urine 2024. NA: Not Applicable.

Antibiotic	Blood isolates, % R (n=10 503)	Urine isolates, % R (n=223 902)
Ampicillin	NA	28.8
Cefadroxil	NA	7.6
Cefotaxime	9.2	NA
Ceftazidime	8.0	NA
Ciprofloxacin	15.6	11.4
Gentamicin	6.9	NA
Tobramycin	6.3	NA
Mecillinam	NA	4.0
Meropenem	0.0	NA
Nitrofurantoin	NA	1.2
Piperacillin-tazobactam	6.1*	NA
Trimethoprim	NA	19.6
Trimethoprim-sulphamethoxazole	20.6	NA

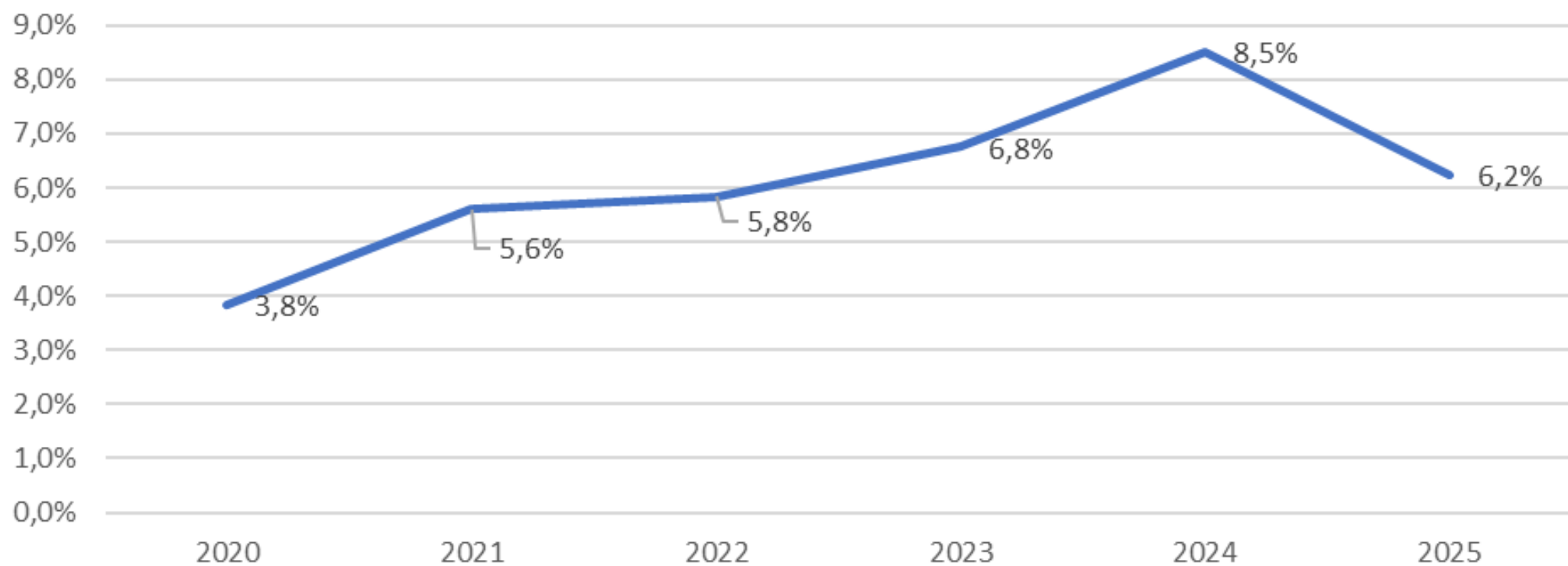
*The resistance to piperacillin-tazobactam is presented based on the current breakpoints and historical data has been recalculated (NordicAST breakpoint table v 12.0).

E coli blododling 2020-2025 %R Antal prov 304-354 st

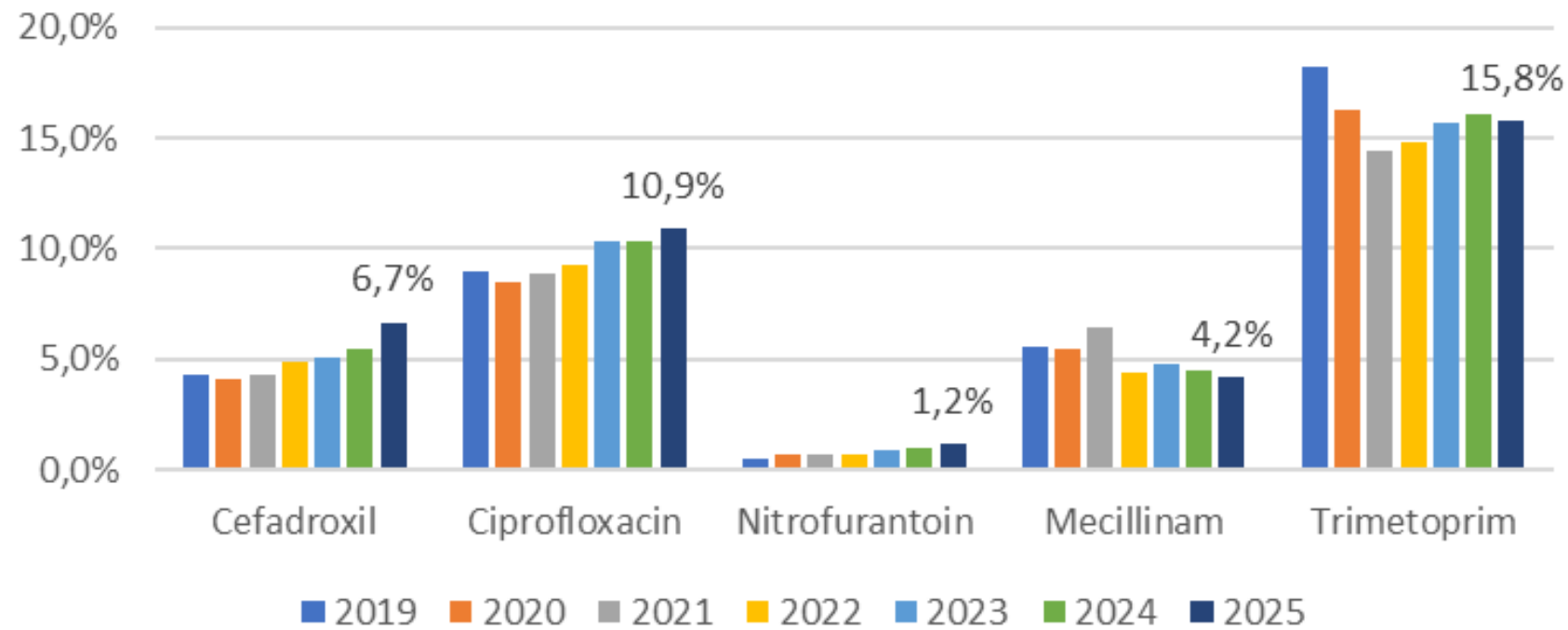

*Cefixim: Data från 2022

E coli blododling 2020-2025 Antal: 304-354 st
%ESBL

E coli urin 2019-2025 %R
 Antal prov: ca 8600-9300 st
 Cefadroxil: ca 7500-8100 st

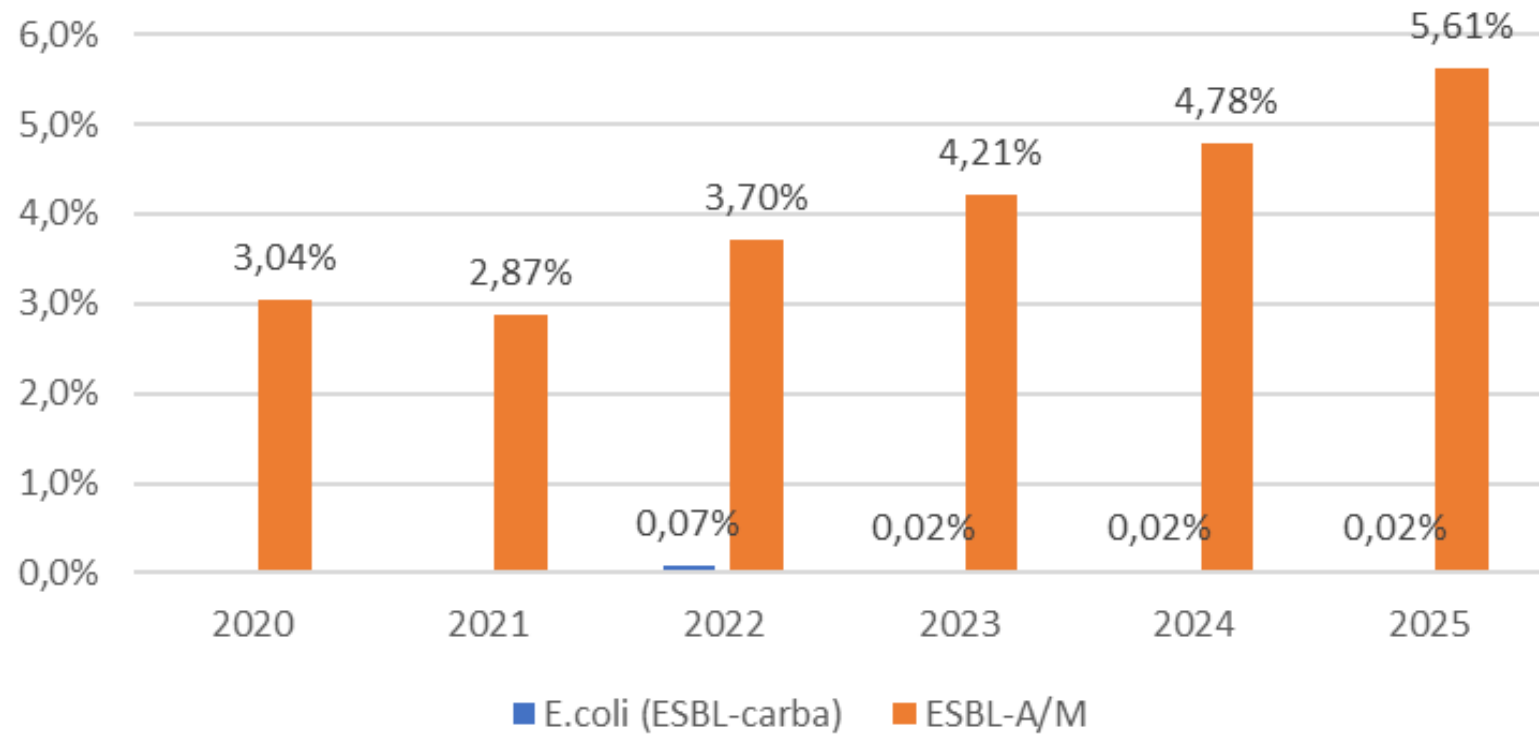

Table 34. Proportion (%) of antibiotic resistant *E. coli* from blood or urine 2024. NA: Not Applicable.

Antibiotic	Blood isolates, % R (n=10 503)	Urine isolates, % R (n=223 902)
Ampicillin	NA	28.8
Cefadroxil	NA	7.6
Cefotaxime	9.2	NA
Ceftazidime	8.0	NA
Ciprofloxacín	15.6	11.4
Gentamicin	6.9	NA
Tobramycin	6.3	NA
Mecillinam	NA	4.0
Meropenem	0.0	NA
Nitrofurantoin	NA	1.2
Piperacillin-tazobactam	6.1*	NA
Trimethoprim	NA	19.6
Trimethoprim-sulphamethoxazole	20.6	NA

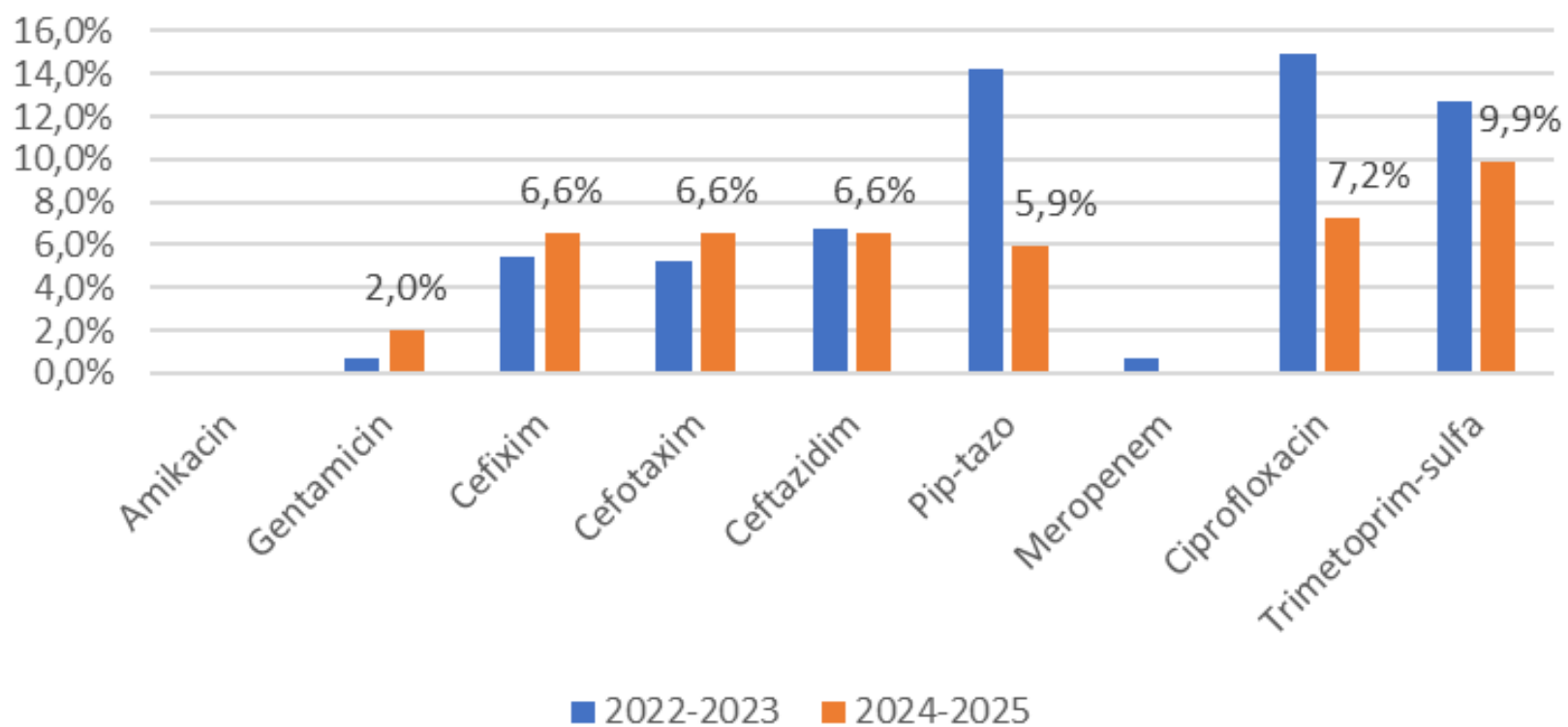
*The resistance to piperacillin-tazobactam is presented based on the current break-points and historical data has been recalculated (NordicAST breakpoint table v 12.0).

E coli urin (Antal prov: 8600-9500 st) % ESBL 2020-2025

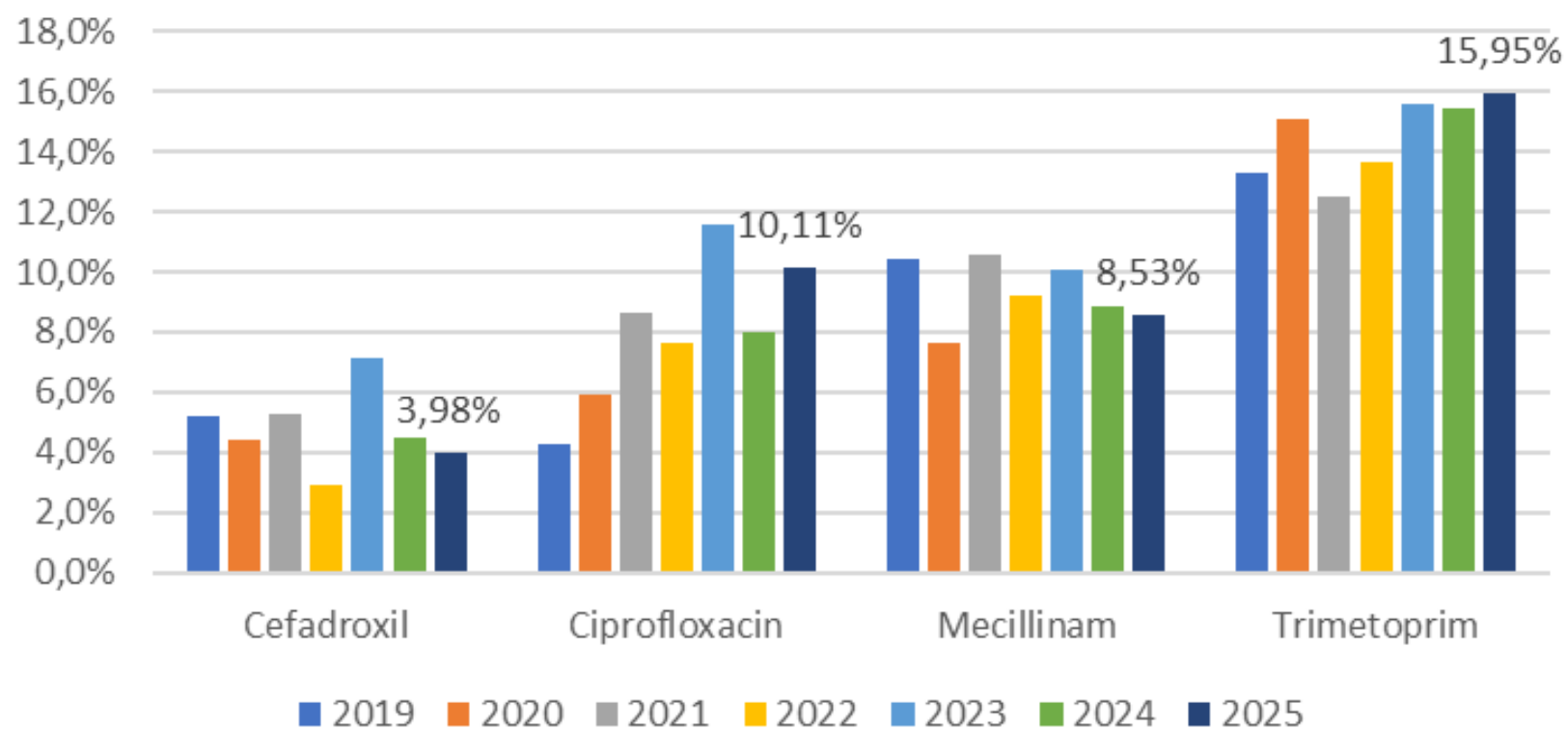
Klebsiella pneumoniae blod 2022-2025

%R Antal prov: 134-152 st

Klebsiella pneumoniae Urin 2019-2025 %R

Antal prov: ca 1100-1300 (Cefadroxil: ca 1000-1200)

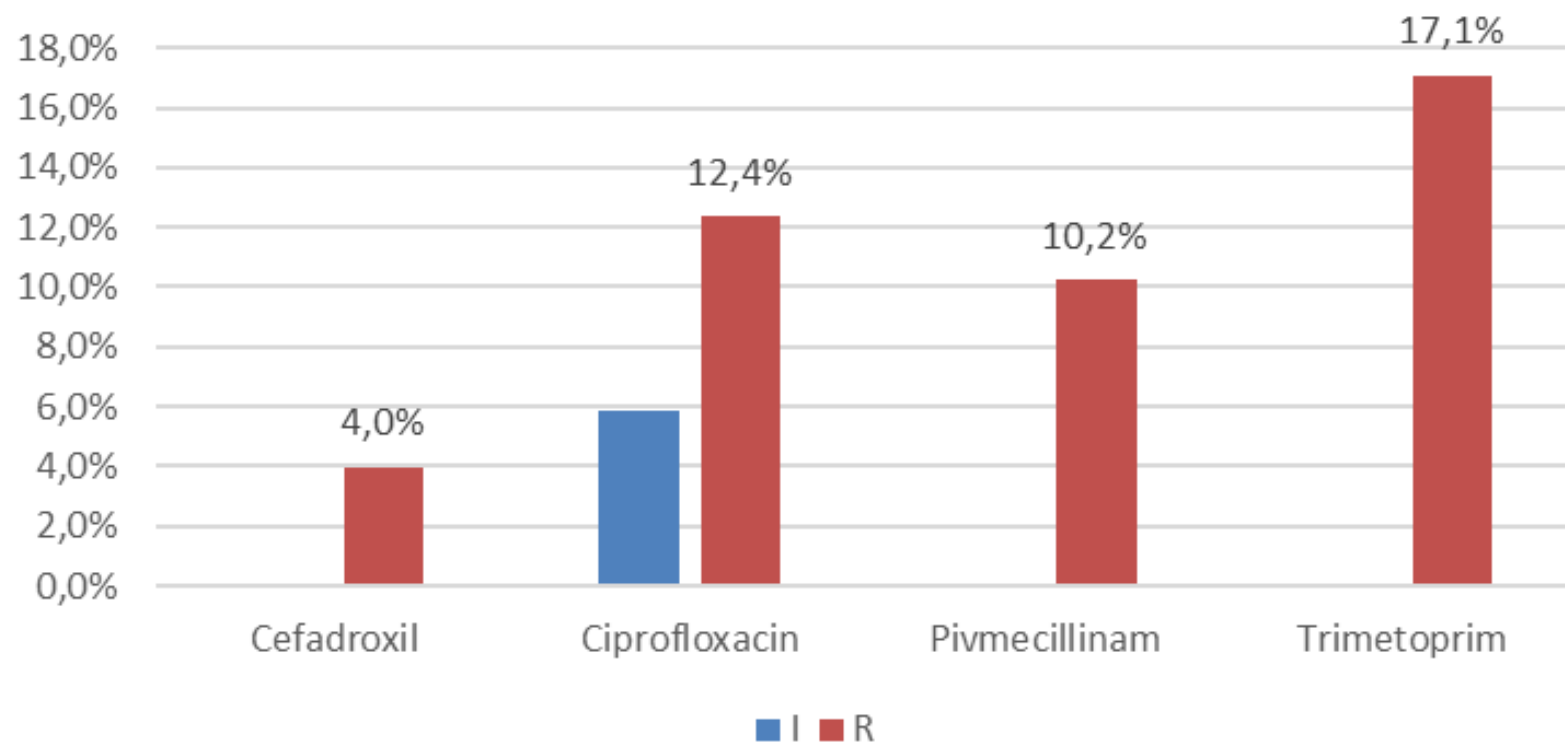

Table 3.5. Proportion (%) of antibiotic resistant *K. pneumoniae* from blood or urine 2024. NA: Not Applicable.

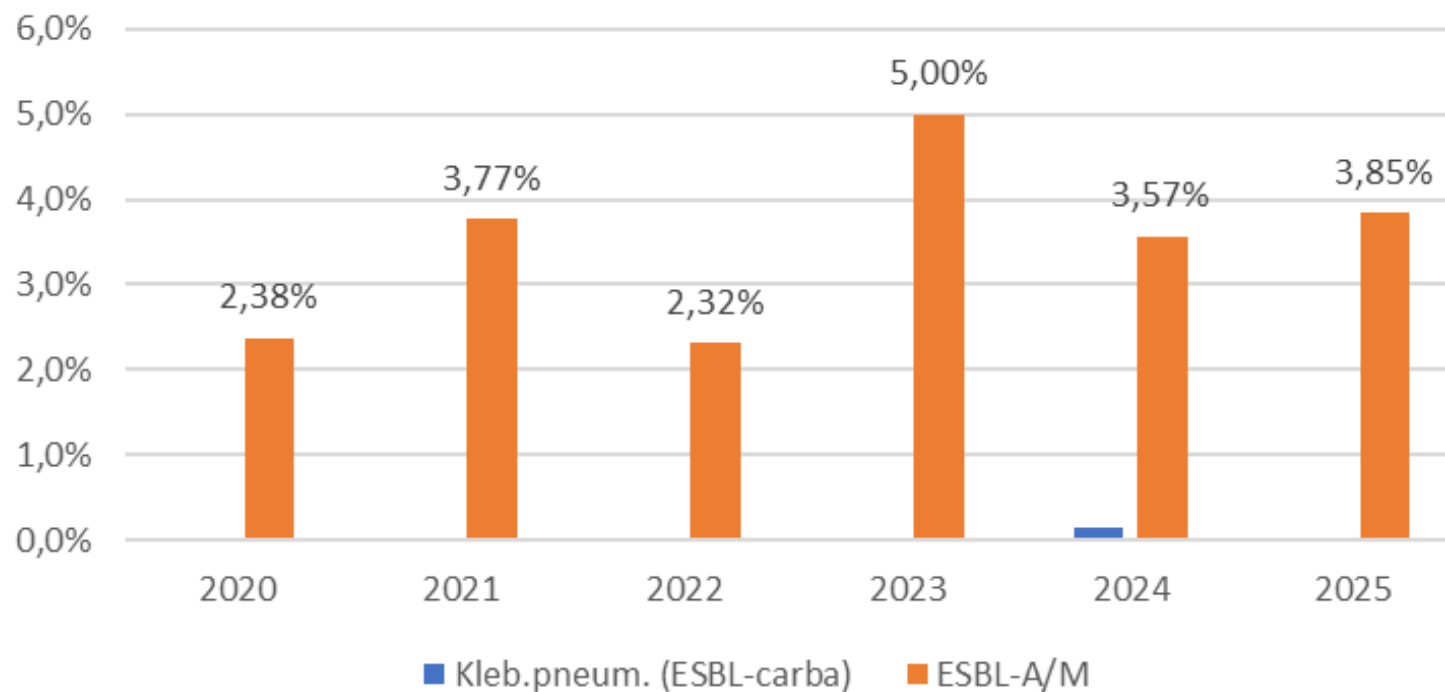
Antibiotic	Blood isolates, % R (n=2 483)	Urine isolates, % R (n=27 863)
Cefadroxil	NA	8.1
Cefotaxime	8.8	NA
Ceftazidime	9.3	NA
Ciprofloxacin	13.6	10.9
Gentamicin	4.1	NA
Tobramycin	4.6	NA
Mecillinam	NA	8.2
Meropenem	0.4	NA
Piperacillin-tazobactam*	12.5	NA
Trimethoprim	NA	19.4
Trimethoprim-sulphamethoxazole	14.9	NA

*The resistance to piperacillin-tazobactam is presented based on the current breakpoints and historical data has been recalculated (NordicAST breakpoint table v 12.0).

Klebsiella pneumoniae urin 2025 Män >60 år
%I/R Antal prov ca 500 st (Cefadroxil: ca 400 st)

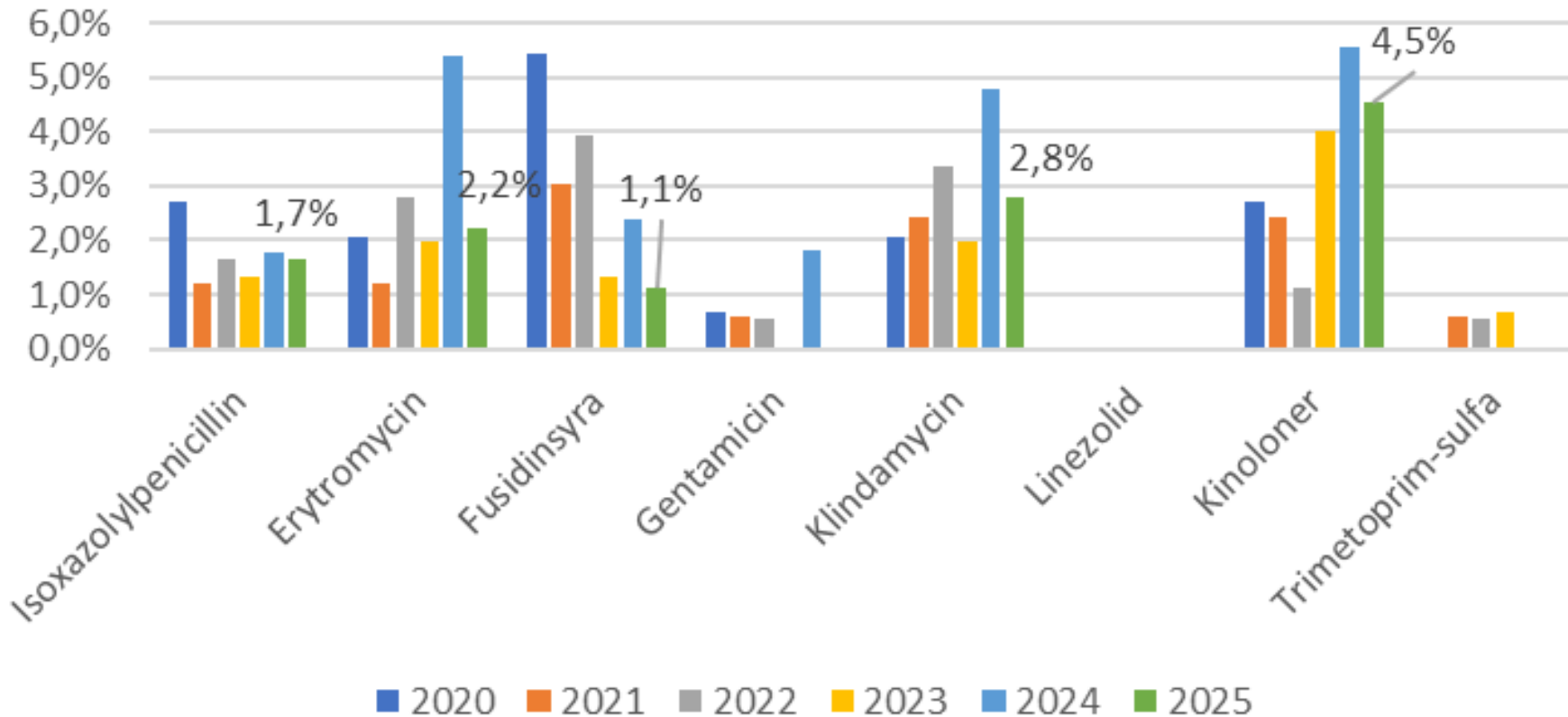

Klebsiella pneumoniae urin (antal prov: 1100-1300 st)
% ESBL 2020-2025

Staph aureus blododling 2020-2025 %R

Antal: prov 147-180 st

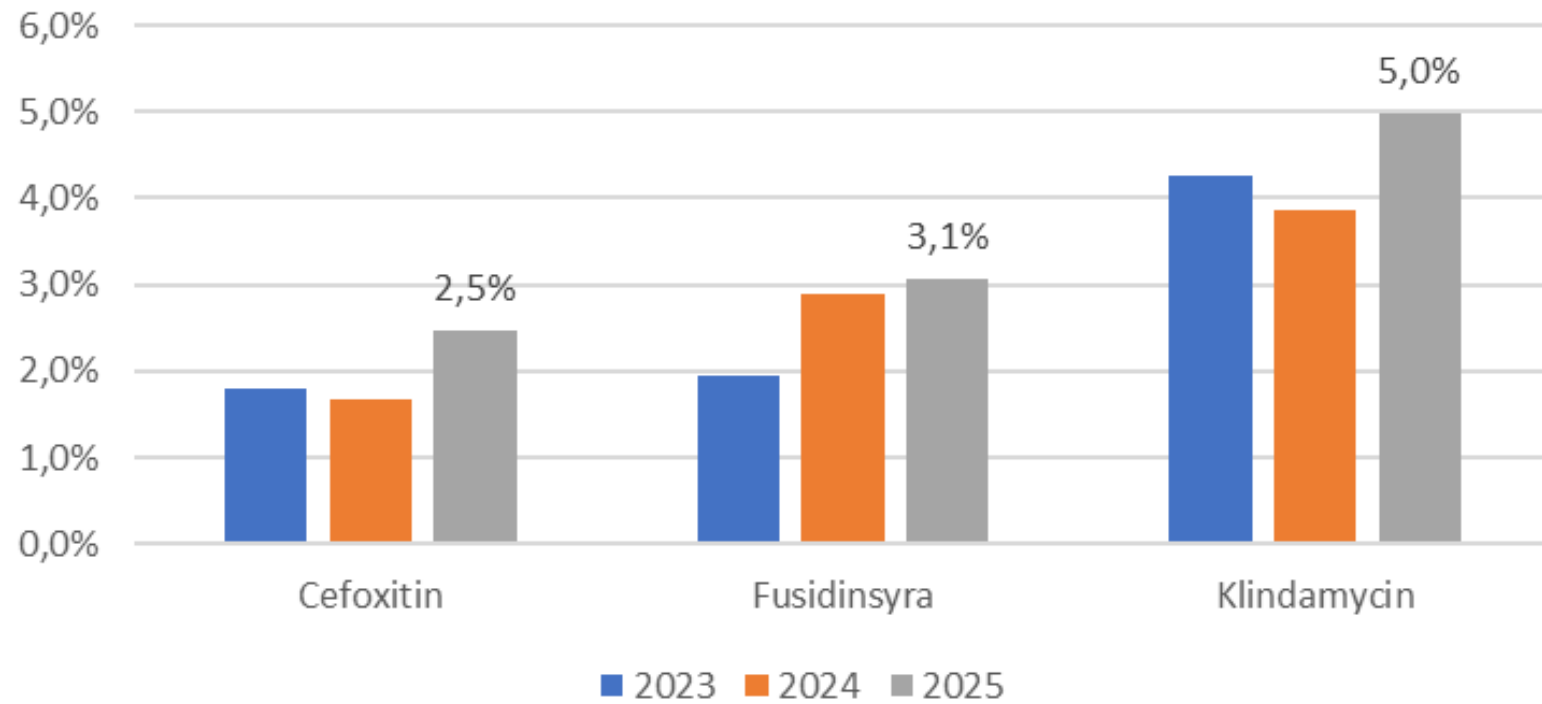

Table 3.6. Proportion (%) of antibiotic resistant isolates in *S. aureus* from blood and skin and soft tissue infections 2024.
NA: not applicable

Antibiotic	Blood isolates, % R (n=7 919)	Skin and soft tissue isolates % R (n=87 484)
Cefoxitin	2.6	2.7
Clindamycin	6.6	5.8
Erythromycin	6.5	6.1
Gentamicin	3.6	NA
Tobramycin	2.1	NA
Fluoroquinolone*	2.5	NA
Fusidic acid	1.9	3.4
Linezolid	0.0	NA
Rifampicin	0.7	NA
Trimetoprim-sulphamethoxazole	0.3	0.1

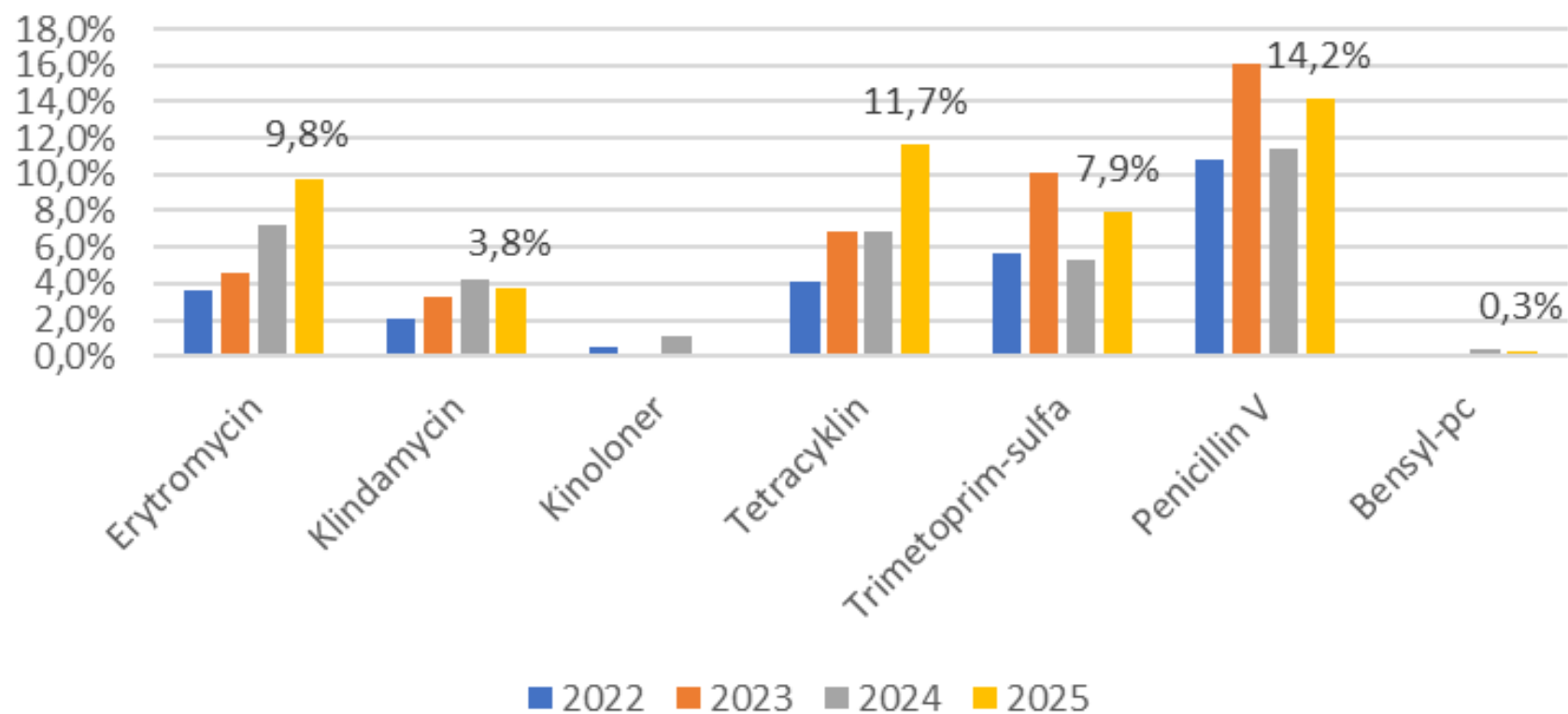
*Based on norfloxacin or ciprofloxacin

S. aureus sårodlingar 2023-2025 %R
Antal prov: 2700-2900 st

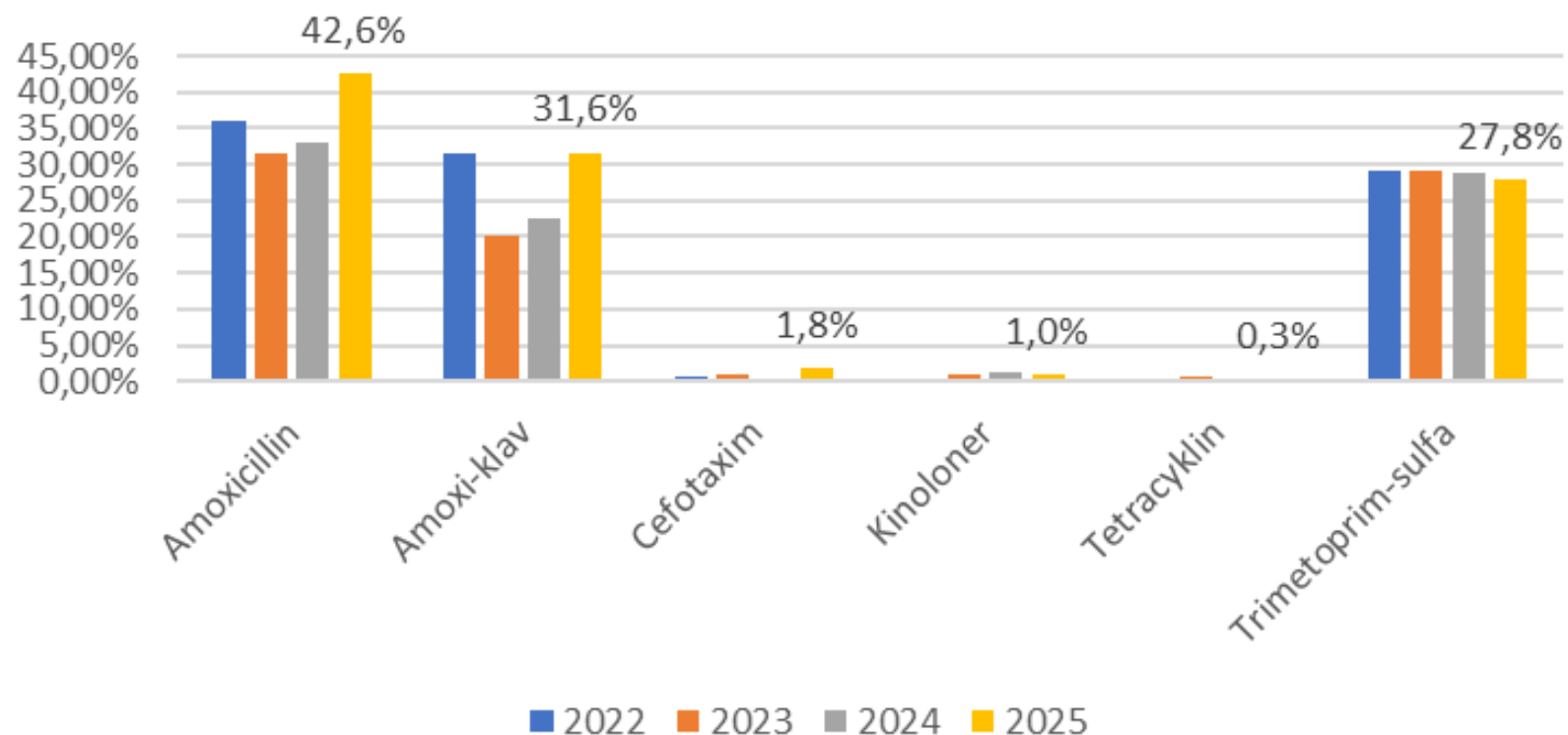
Pneumokocker NPH %R 2022-2025

Antal prov 217-317 st

Haemophilus influenzae 2022-2025 NPH %R

Antal prov: 388-456 st

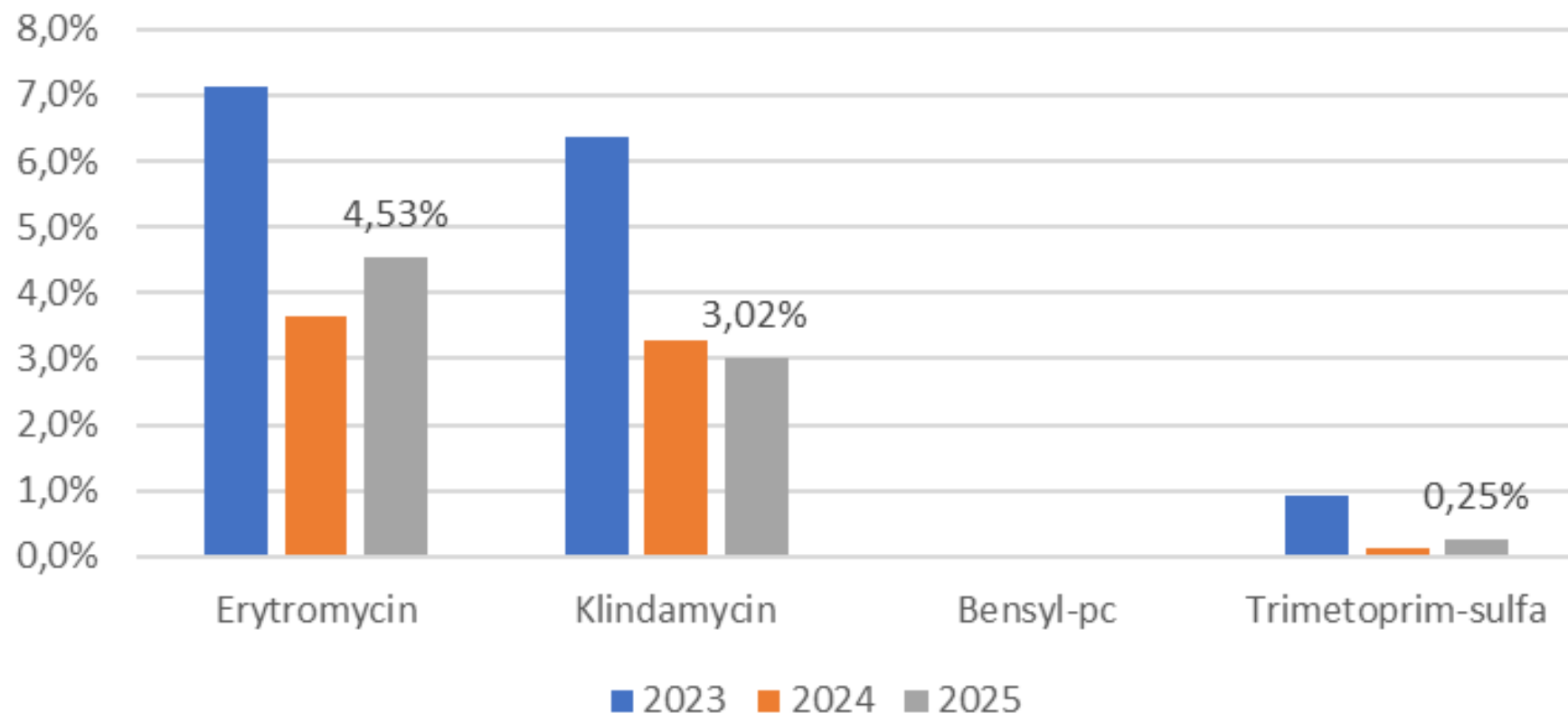
Table 3.8. Proportion (%) of antibiotic resistant *H. influenzae* from blood or nasopharynx 2024.

Antibiotic	Blood isolates, % R (n=201)	Nasopharynx isolates, % R (n=12 110)
Ampicillin/Amoxicillin	35.7	34.6
Cefotaxime	2.7	1.6
Fluoroquinolone*	2.4	2.1
Screen betalactam-resistance (PcG 1)	36.4	44.5
Tetracycline	0.6	0.5
Trimethoprim-sulphamethoxazole	20.9	28.2

*Nalidixic acid was used for detection of fluoroquinolone resistance.

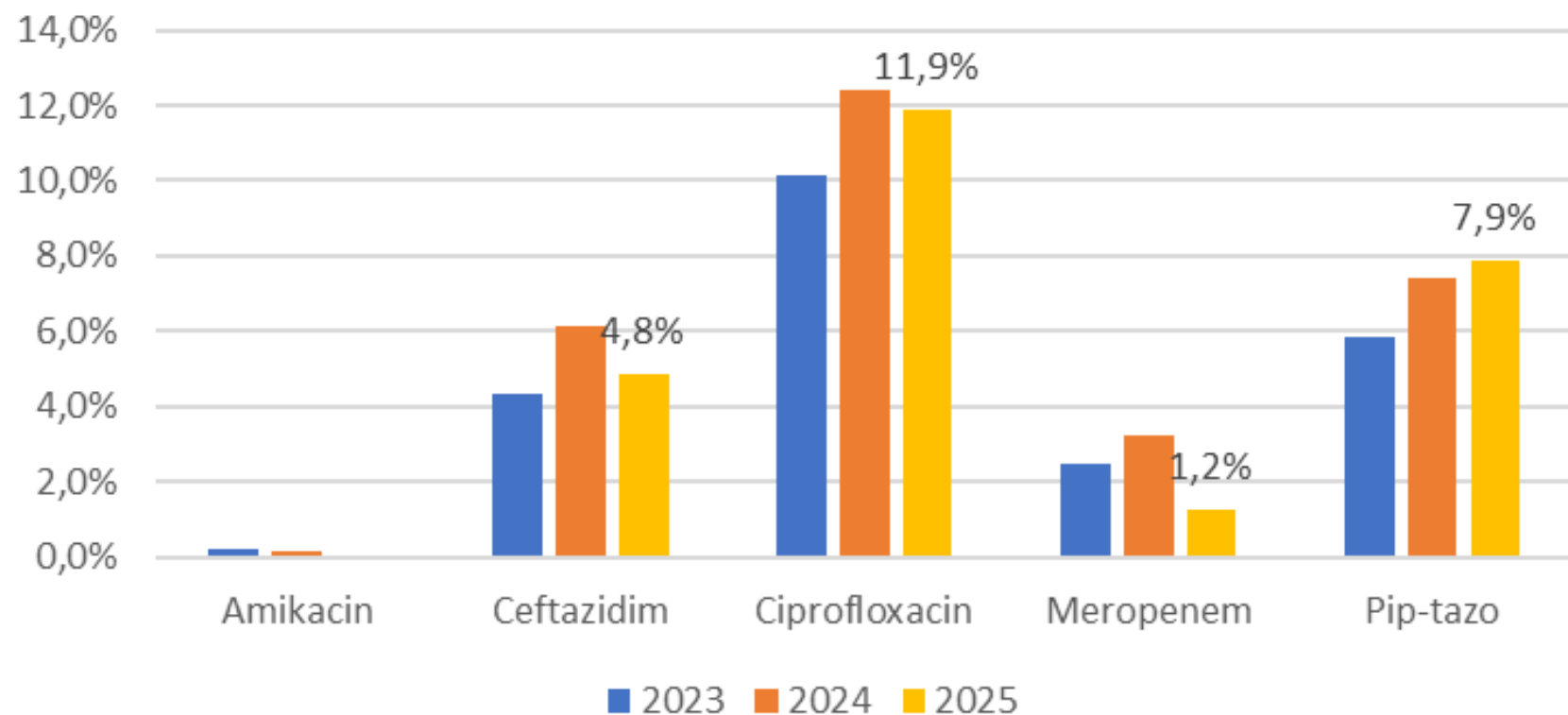
GAS samtliga odlingslokaler %R 2023-2025

Antal prov: 397-795 st

Pseudomonas aeruginosa 2023-2025

Exkl luftvägsodlingar %R Antal prov: 650-724 st

Table 3.10. Proportion (%) of antibiotic resistant *P. aeruginosa* isolated from blood and non-respiratory specimens 2024.

Antibiotic	Blood isolates, % R (n=848)	Non-respiratory isolates, % R (n=17 411)
Ceftazidime	6.7	5.2
Ciprofloxacin	7.3	9.2
Tobramycin	0.8	0.9
Meropenem	5.7	3.0
Piperacillin-tazobactam	9.6	7.6

Läkemedel

Bristsituation

Bristsituation på kapslar innehållande rifampicin

Publicerad: 17 mars 2026

Senast uppdaterad: 17 mars 2026

Kategori: Säkerhetsnyhet, Läkemedel för människa, Bristsituation

---

Inom kort kommer det uppstå en bristsituation för Rimactan kapslar 150 mg och 300 mg och utbytbara parallellimporterade förpackningar.

Rimactan är ett läkemedel med rifampicin som används för behandling av tuberkulos och off label för behandling av infektioner i främmande material, främst ortopediska implantat.

Prognos

Enligt nuvarande prognos från läkemedelsföretaget beräknas båda styrkorna åter vara tillgängliga i slutet av oktober 2026.

Information om prognos kan komma att ändras och kan följas via Läkemedelsverkets söktjänst Sök restanmälda läkemedel som uppdateras varje dygn. Förslag på alternativa läkemedel eller förpackningar anges i söktjänsten när så är möjligt.

Sök restanmälda läkemedel

Veterinärstrama

Tandvården

- Riktlinjen för antibiotikaprofylax i tandvården har varit på nationell remissrunda.
  - Publikation till sommaren.
  - I denna ett SCORE-system för när profylax bör användas

Kommunikation

Tänk "kort och torrt" -behandla inte längre än nödvändigt och överväg peroral behandling

Nyheter från nationellt strama

- VGR: Informationsmaterial (film och affisch) om att nässpray med koksalt vid förkylning kortar sjuktid och minskar antibiotikaanvändning håller på att tas fram.
- I Jönköping har man gått igenom patienter med allergimärkning i journalen.
- Arbetet med att utveckla antibiotikaronder har startat och en mindre arbetsgrupp är bildad för att ta fram ett webinarium
- Kompetenskrav på hyrläkare?
  - Stephan Stenmark på FHM jobbar vidare med frågan,
  - Fråga vidare till SKR.
  - Går det att samordna en nationell utbildning och ställa krav på hyrpersonal?

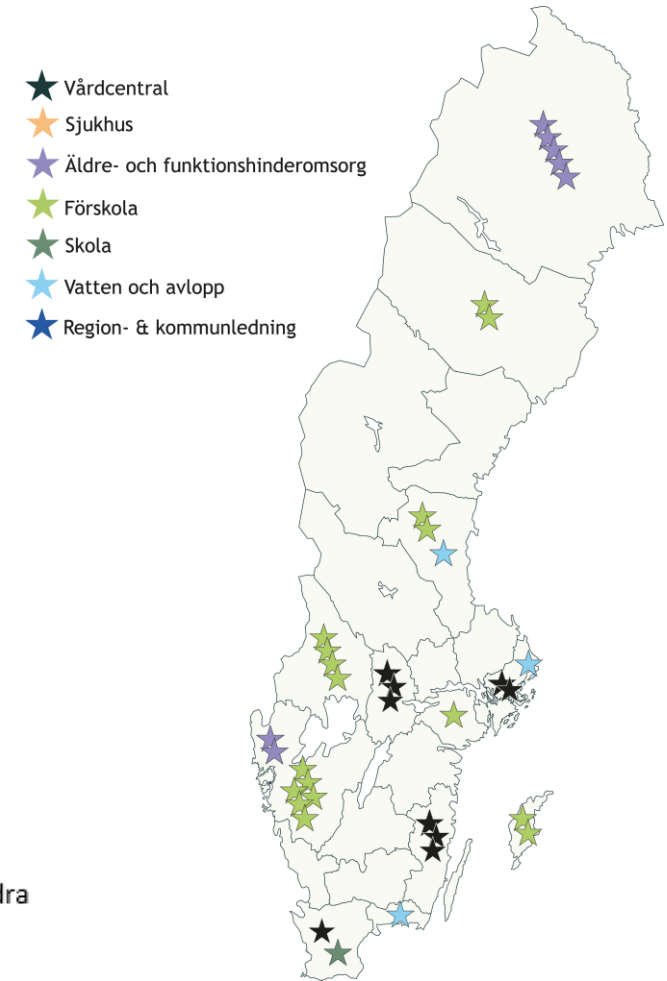
Antibiotikasmart Sverige - Västerbotten

Umeå kommun deltar i ett nytt pilotprojekt, 10 FSK från Umeå är anmälda.

Lyckseles alla (14 st) kommunala förskolor skickar in för diplomering under 2026

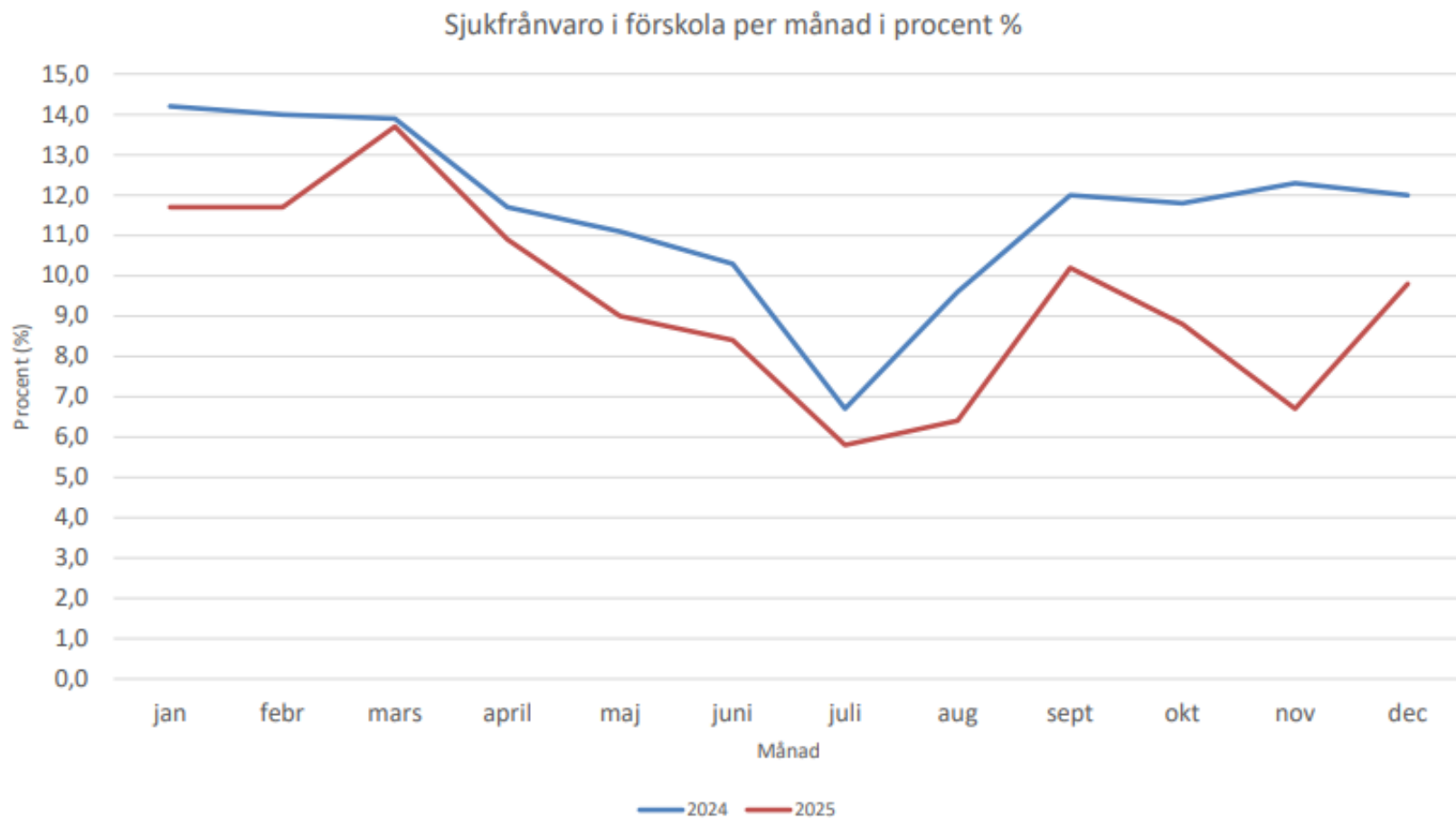
Syftet är att testa och utvärdera ett lokalt arbetssätt (organisation och samverkan) som ger hållbarhet över tid och som kan vara ett exempel för andra kommuner.

Målet är att ta fram och testa ett arbetssätt lokalt i kommunen som stöttar förskolor i arbetet med Friskare förskola och som är hållbart över tid. Beskriva hur en sådan organisation kan se ut, identifiera aktörer och deras olika roller.

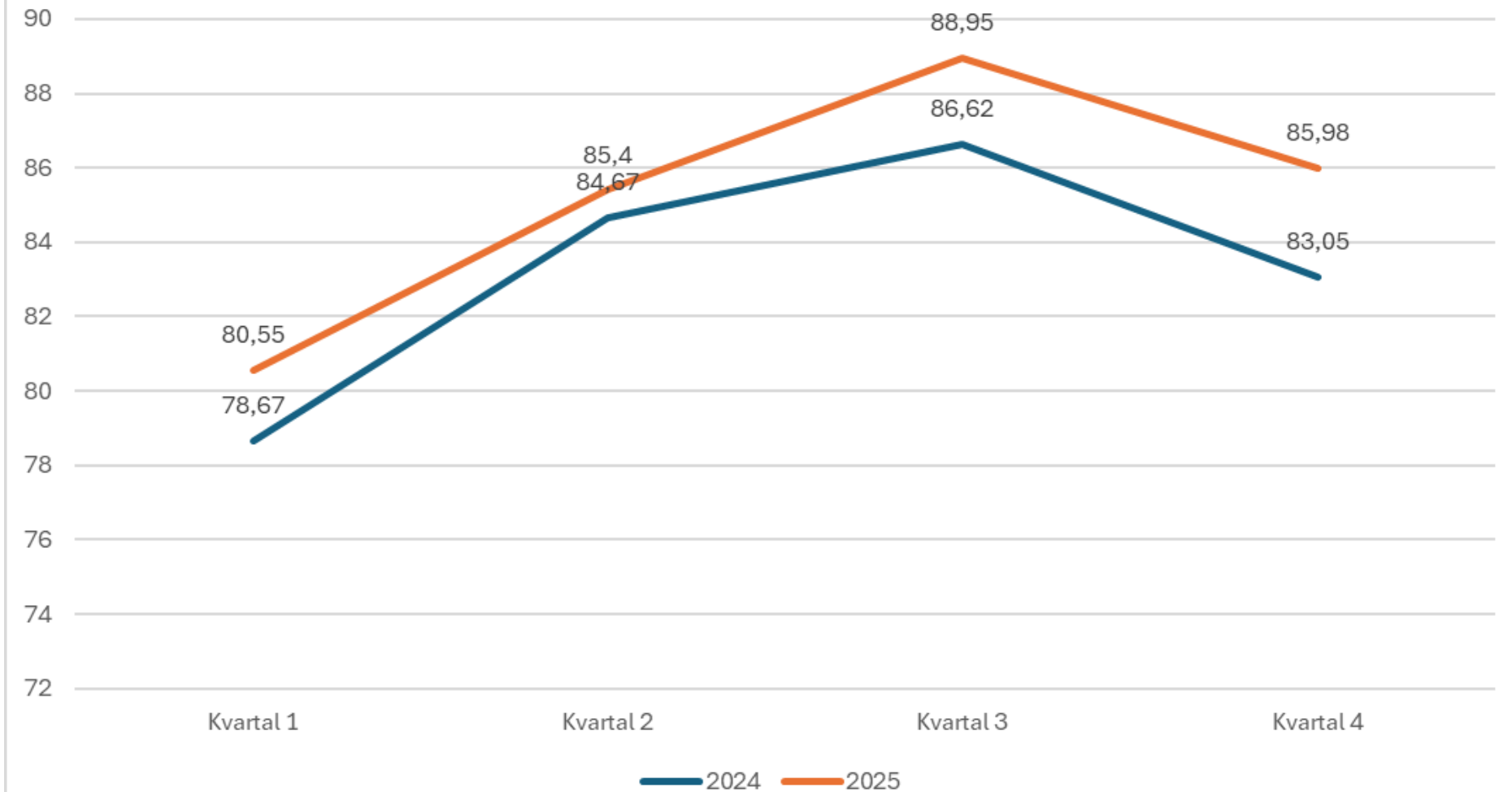

Sjuktal i förskola per månad i procent %

Månad	2025	2024
jan	11,7	14,2
febr	11,7	14,0
mars	13,7	13,9
april	10,9	11,7
maj	9,0	11,1
juni	8,4	10,3
juli	5,8	6,7
aug	6,4	9,6
sept	10,2	12,0
okt	8,8	11,8
nov	6,7	12,3
dec	9,8	12,0

Faktisk andel närvarodagar i förhållande till planerade

Utbildningar

---

9. Kalendarium

- **Stramadagen, 12 maj 2026, Stockholm**
- **Höstmöte, 11–12 eller 10–11 nov 2026, Stockholm**
- **World AMR awareness week, 18-24 nov 2026**

Välkomna till Stramadagen 12 maj – anmälan öppen

Möte | 12 maj 2026

Kommande event

Innehåll

Som tidigare år kommer programmet att innehålla många olika presentationer och aktuella ämnen kopplat till arbetet mot antibiotikaresistens inklusive lokala exempel. Mer information och program kommer att publiceras här lite längre fram.

Målgrupp

Vi vänder oss till alla inom sjukvård, smittskydd och myndigheter som arbetar med eller är intresserade av arbetet mot antibiotikaresistens.

Vi undanbeder oss deltagande från läkemedels- och medicintekniska företag.

Tid

12 maj 2026

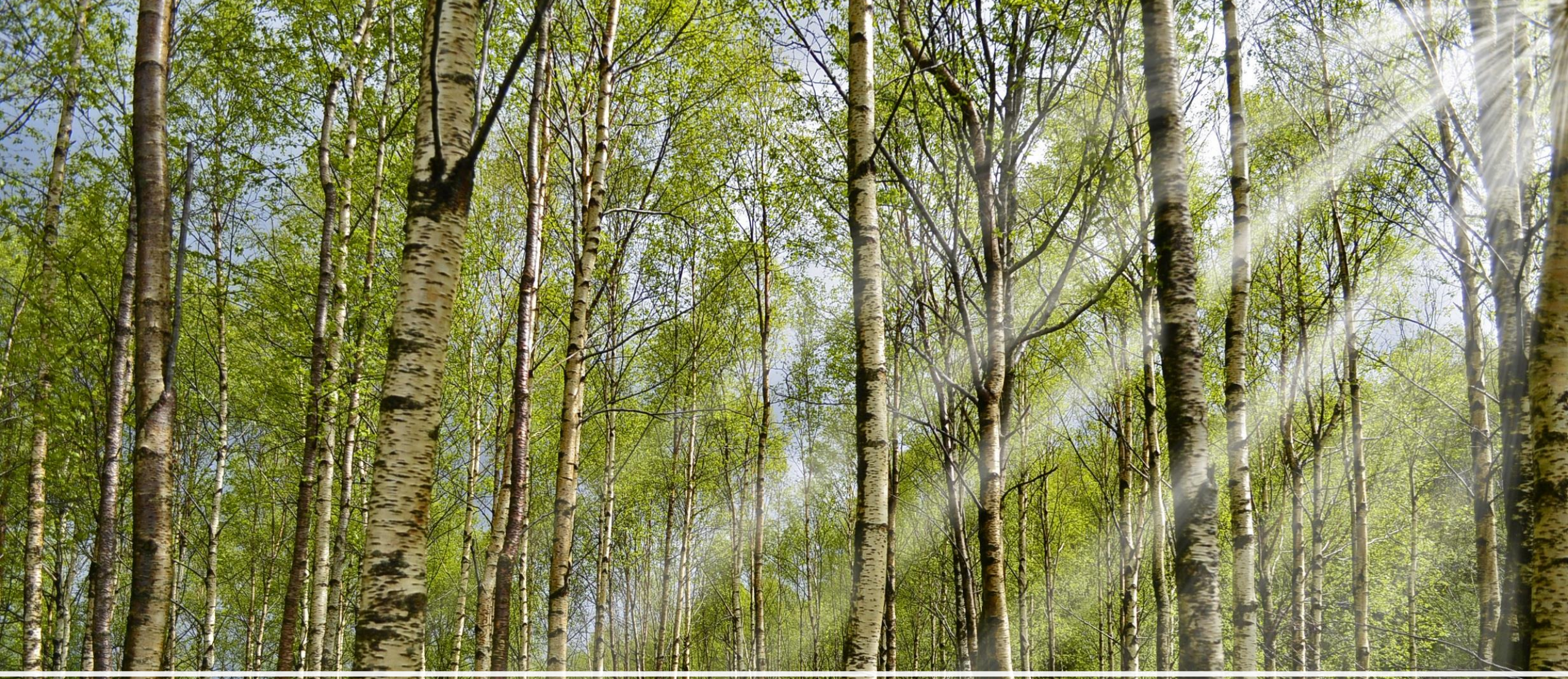
10.00-16.00. Registrering från 09.30.

Plats

Elite Palace Hotel, Stockholm

Kostnad

Deltagaravgiften är 1200 kr exkl. moms, vilket är självkostnadspris som inkluderar lunch och fika. Avgiften faktureras.

Övriga frågor

Tack för idag

Nästa Stramamöte 26/5 13-15

